

EGYETÉRTÉS

KOSSUTH FERENCZ főmunkatárs.

EÖTVÖS KÁROLY szépirodalmi főmunkatárs.

SZERKESZTŐSEG: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 788.

KIADÓHIVATAL BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 788.

Table with multiple columns and rows, likely a financial or market report.

Table with multiple columns and rows, likely a financial or market report.

Table with multiple columns and rows, likely a financial or market report.

Table with multiple columns and rows, likely a financial or market report.

Table with multiple columns and rows, likely a financial or market report.

Ma szamunk fobb kozlemenyei: Vezerozik: A törvénysértések irta: Kossuth Ferencz.

A törvénysértések.

Most hatodszor történt törvénysértés annak a megállapításban, hogy milyen arányban járuljon az ország a közös költségekhez.

Most hatodszor döntött a király erre vonatkozólag, a nélkül, hogy a kvótazabotosságok javaslata Magyarország és Ausztria országgyűlései elé lett volna betherjesztve; holott az 1867-ik évi XII. törvények világosan azt rendelik, hogy a királyi döntés akkor jöjjön létre, a mikor a két országgyűlés megegyezni nem tud.

A hozzájárulási arány megállapítása alkotmányos jog; a törvénynek egy kivételre vonatkozó rendelkezéséből rendszert csinálni nem lehet; aki ezt teszi, az törvényt sérti; megsérti az 1867-ik XII. törvényt.

Erre az évenként meg-megújuló törvénysértésre az ad alkalmat, hogy évek óta nem határozatképes az osztrák birodalmi gyűlés; a magyar törvény ezt az eshetőséget nem látta elő; erre vonatkozólag nem rendelkezett; de ez nem ok arra, hogy a létező törvényt rendszeresen megsértsek és állhatatosan félremagyarázzák; ez az egyenes és brutális törvénysértésnél is veszélyesebb, mert tönkreteszi a legvilágosabb törvények értelmezésének lehetőségét; s ezek értelmezésében a hitel egyaránt a királyi székben és lent a nép kunyhóiban.

Midőn a közösgyűlés rendszer egyik szaklatos alapját (azt, a melyen a hozzájárulási arány törvényesen felépül) már évek óta ki kell játszani azért, hogy valamiképpen funkcionálhasson, éppen akkor észlelhető az országban egy bizonyos fellendülés a mellett, hogy a közösgyűlés rendszer sarkalatos törvénye: az 1867-ik évi XII. törvény nemzetiesebb szemlélettel értelmezessék és hajtassék végre teljes egészében e nemzeties szellemben.

Két párt is alakult nemrég az országban, e célt tűzve ki maga elé: az Apponyi- és a Bánffy-párt; és megtörténhetett még az is, hogy pártokon kívüli befolyásoknak engedve a függetlenségi párt a nagy obstrukciós második felét, nem az 1867-ik XII. törvények eltorlósítása szentelté, a miért évtizedek óta küzdött, hanem ellenkezőnek, e törvény végrehajtását követelte oly irányban, a melyben, ha tényleg végrehajtható lenne, mindnyájunknak 67-cseknek kellene lennünk, s a 48-asságunknak nem volna semmi értelme, mert ugyancsak kevés különbség lenne a 48-as elvek és az így értelmezett 67 között.

Csakhogynem lépjen nyomon bizonyul, hogy a 67-es XII. törvény végrehajtása nemcsak nemzeties irányban lehetetlen, hanem a nemzeties iránytól eltekintve is az; egyáltalán lehetetlené vált e törvény végrehajtása, éppen a közösügyekre vonatkozó részeiben, a melyek a 67-es alkotmány alapvető képezi.

1867-iki XII törvénynek állandó félremagyarázásával és megsértésével meglátta azt, hogy a létező, vagy nem létező vámszövetség vagylagossága közle egy harmadik állapotot ékelt bele, melynek más neve nincs még hivatalosan sem, mint az, hogy: állapot a mely állapot jogilag önálló és tényleg közös; tehát az abszurdum netovábbja, s ez az ország közgazdaságában évek óta keservesen megboszulja magát.

Mit mondjak a hadsereg ügyéről, a melyben meg csak a kísérlet is nemzeties értelmezést tulajdonítani a 67-es törvénynek, a chlopy-i hadiparancsot és Körbernek sokszorosan ismételt, s legfelsőbb jóváhagyásra hivatkozva beavatkozását idézte elő.

Miert hozom mindezt fel éppen most? Azért, mert annyiból aktuális, amennyiből bebizonyítja azt, hogy a kormány hozzászokik az alapörvényeket sérteni, s a többség hozzászokik e törvénysértéseket a helyzet kényszerűségével kimenteni. Kormány és többség makacsul ragaszkodnak a 67-hez, akkor is, midőn ez minden közösgyűlés részében kivétel nélkül bizonyul már évek óta; s a kormány és többsége inkább törvényt sértene, mintsem hogy a körülmények által beláthatatlan időközönként hajthatatlanná lett törvényt eltöröljék és helyette igyekezzenek a mostani helyzetnek megfelelő törvényeket hozni, amely esetben természetesen a personal unio elvei mellett mi körümszakadtáig és jogosan helyt állnánk.

A törvénysértések szokatlanul kormány az 1899-iki XXX. törvényt is nyitlan sérti s ezt a többség helyesli; két felhatalmazási javaslat benyújtásával a formának eleget tett ugyan a kormány, de a javaslatok tárgyalását naprendre nem tűzti és a törvény világos rendelkezésével szemben az új általános autonóm vámtarifa megállapítása nélkül alkudozik Német- és Olaszországgal, amivel annak teszi ki az országot, hogy a külállamokkal megkötött szerződések által 1907-ben (amikor a többség magyarra azt szerint is dülőre kell jönni a közös vagy önálló vámtarifa kérdésén) az ország kezei meg legyenek újra kötve.

Mindezen állandó törvénysértésekkel szemben az ország jogait és érdekeit megvédeni állandóan a kisebbségnek kellene; és minthogy rendes viszonyok közt a többség akaratát dönt, tehát a kisebbségnek állandó parlamenti forradalommal kellene lennie, ami képtelen fogalom; s a haza ellen bünt követtek el azok, akik a fogalmat a közvélemény egy részébe beleszepegtették, mert az állandó parlamenti forradalom kikerülhetetlenül a parlamenti rendszer összeomlásához vezet: s ekkor fel van dülve az egyedüli porond, amelyen a nemzet jogait, a haza függetlenségéért békés úton küzdeni lehet; és a nemzetnek vagy meg kell magát adnia, vagy forradalomhoz, fegyverhez kell nyúlnia; ami mind a kettő, a jelen viszonyok közt végszavú.

Ilyen helyzetbe sodorja az országot a folytonos törvénysértés, mely onnan ered, hogy az 1867. XII. törvényt már régóta nem lehet végrehajtani sem nemzeti, sem nem nemzeties irányban.

E törvénysértések közül a legfatálisabb az, amely az 1899. XXX. törvényekről érinti s ennek révén az ország kifizetését a közgazdasági önállóságra... mert a nemzet a folyvást növekedő költségek és terhek alatt összerokkad, ha a közvagyonosodást s ezzel az adózó képességet nem növeljük; a közvagyonosodást növelni pedig közgazdasági önállóság nélkül anyagi lehetetlenség.

És mert minden törvénysértés közt az a legfatálisabb, mely a közgazdasági önállóság megvalósulhatását fenyegeti, ennek visszaverésére kell pártunknak összpontosítani erejét.

Kossuth Ferencz. Izzetlenség. Már csakugyan nem egyéb, mint durva izzetlenség az, amit a Kossuth-párt ellenségei elkövetnek a végből, hogy e párt magatartását támadhassák. A leghamisabb fölvetésekből indulnak ki, a legalaptalanabb ráfogásokkal élnek, csakhogynem okot és alkalmat teremtsenek maguknak haszontalan gyarúsításokra és igaztalan támadásokra. Így ma a P. N., mely az utóbbi időben a Bánffy-féle politika mellé szegődött, a függetlenség és 48-as párt tegnapi konferenciájának alkalmából rendez egy kis kirohanást a párt ellen. Elnevezi a Kossuth-pártot „dinasztikus függetlenségi párt”-nak igen élesen állít a

be azt, hogy a konferencián elnököl Komjáthy Béla a civilista fölemelése kérdésénél tárgyalása ületéből azt mondta, hogy a párt hivatalos szónoka tarisa majd szem előt, hogy a függetlenségi pártot is dinasztikus fölfogás vezeti. Persze a P. N. azt elhallgatja, hogy ugyancsak Komjáthy Béla nemcsak megengedhetének, de szükségesnek mondta azt, hogy a párt szónokai a vitában éles bírálat tárgyává tegyék egy a királyi család magatartását, mint magának az uralkodónak az alkotmányával össze nem férő chlopy-i hadiparancsát.

Fgyáltalán nem értjük, hogy mi különös talál a P. N. abban, hogy a függetlenségi és 48-as párt dinasztikus érzéstől vezette avarja Magyarország függetlenségét kivívni. Ez nem is dolog. A függetlenségi párt soha sem tagadta meg azt, hogy dinasztikus párt. Antidinasztikus párt nem is volt és most sincs a magyar parlamentben. A függetlenségi párt mindig azt hirdette, hogy alkotmányos úton harcol, s törvényes fegyverekkel akarja programját megvalósítani. Hirszen épp ez a kérdés az, melyben a párt eltért Kossuth Lajos ismeretes inkompatibilitási álláspontjától.

A legrikítóbb rosszakarat tehát, ha a P. N. most langulatot akar csinálni a Kossuth-párt ellen azzal, hogy dinasztikus függetlenségi pártnak nevezi. Itt igenis dinasztikus volt és marad. A mi azonban nem zárja ki azt, hogy a függetlenségi és 48-as párt legyen a legadikálisabb magyar párt egy a dinasztival szemben, mint a most aktuális civilista-kérdésben. És megnyugtathatjuk a P. N.-t, ha olyan nagyon bánja a dinasztikus érzés, hogy a Kossuth-párt kifejezésre is fogja juttatni a civilista tárgyalásánál a dinasztival szemben is a maga álláspontját. Nincsen szüksége se ugratásra, se rosszakaratu gyamulásra, se izetlen ráfogásokra azok részéről, akik politikai üzlet csinálnak a függetlenségi párt ellen intézett alaptalan támadásokból. Egyébiránt a P. N. épen mai számában közöl a függetlenségi párt több elnöki tagjától véleményeket a civilista-kérdésről, s ezekből is megtudhatta volna, hogy az, amit közvetlenül e vélemények közlése után is, csakugyan nem egyéb izzetlenség.

Annál kevésbé érthető a P. N. e különös föllépése, mert hiszen tudunkkal se Bánffy Dezso, a kit e lap most követ és támogat, nem antidinasztikus, se maga tisztelt lapunkunk nem tüzte ki programjával az antidinasztikus politikát.

hhozod csak, de a lélek o t marad, ott az igazi földön! Belek a kis ligetbe. Mégis kedves hely ez a pusztá közepén. Repülő vándorlő madarak, kőbor szelek csardára, hova pihenni betherhetnek. Most is itt jár egy fuvalt szellő, jatszák a lebegő sárga levelekkel. Mem már kis huta, sok még a dolog, sőpörd el a rónára nehezod ködöt, szagad meg ezt az égtakaró fátlyót, hogy szabadon nézhessen a nép nyeres szemével erre az elhagyott kis ligetre.

S úgy tesz. A lomha szárnyú köd megszokad a föld felett s száll lassan az ég felé. A napkorongot is láthatom már. A köd még jobban megritkul, gomolyogokba verődik össze, de a síkság szelén még ott ül erősen s olyan, mintha szörnyű harez folya amott messze; a kifelelőt bokrok, magános fak mozdulatlan harezosai ennek a küzedlemnek.

Valami megrecsenes a fejem fölött; szarka madár szállott a fára. Ez a csacska madár egyetlen lakója most a kis csupasz ligetnek. Egy fáról a másikra csapja magát, gyorsan billegeti farkát s minduntalan mecsol, rártáran les, bizonyára esodalkozik, hogy embert lát it. Szémetek a facsoportok között, betekintek a kevés bokor rejtekébe is.

A sarga harasztok a földön hevernek, esőrógnak a lábam alatt. Végig-végigjárom egy szelétől a másikig ezt a kis erdőséket, aig egy pár lépés, jól esik it járni mégis — — mintha megnőne a fak száma — — erdő van körülöttem, kusza bokrokkal behathatatlan erdő, lombhullajtotta, esendes, elpusztult erdő, hol mint a sárköl kikelt kiseret jár a szél fúvása: a jérok én.

Csak esendesen, susogva, esendesea, hogy a megőserentett haraszt ne zavarja annyit holt álmát; — hallgass te is kőszáló szarka madár, menj a sík pusztába, hads az erdő, a meghalt erdőd aludni. En meg gyorsan visszaindulok a puszták szivéből, át a haramtos földön, a gomolygó köd között. Vissza-visszanézek az elhagyott kis ligetre, mely sötétben áll a füstölő pusztá közepén, hol egy üres fészék van es egy élő, a vándorlő, esacsogó szarka madár...

Az Egyetértés társaja.

Versek. I. Ne hervadozzál, kis virágom, Hogy lesz tavasz, ha te beteg vagy?...

Szép szemedet ha te lehunynád: Sötétség lenne a világon... Akkor a nap minek nevetne?

Mosolyogj hát, édes virágom, Rügyeznek az orgonabokrok... Fán, fűvön lsten uja látszik, Minket se hágy ól e sokáig!...

A leányknak — négy éves szegényke! — Bátyjai szerint máris nagy a vétké: Nappal az Istenkét elemlegeti, A Jézuskát meg épen szereti...

Bolyongás.

Az éjjeli köd még nem szállott föl, de már megritkult. A nagy kerek pusztá fölött egy lebeg, mint egy óriási fátlyol.

Itt állók egy kis ér mellett, melynek vize mélyen ásott medrében lassan folyik a nagy folyó felé. A víztükör sima homokuján alig-alig vet fodrocskát, nem is olyan beszédesen csobog, mint a hegyek gyors patakja.

Mi bajod, kis patak? Miért nem szökik hullámocskád olyan vigan, mint hogyi testverevére?

Mintha mondaná: nincsenek tarka kövecskék, mik között vigan ugrálnék, nincsenek apró halacska, kikkel gondatlan jatszhatnád; a rigófütyöl is csak hírebből ismerem, messze földről erre tévedt szellők beszélnek róla: csalogánydalt se hallok, oh, és az erdők lombjainak beszédét még soha sem hallottam. Ez a lelkem vágya, ezzel álmodom, milyen édes is az állom: ott járok hegyi testvereimmel, vigan ugrálók fehér habot hányva körül-köré, megcsókolom a mohos sziklákat, egy-egy hús cseppet dobok a parton nyíló virágok közé, a hajlós bokorág bennem firdik, hallom a rengeteg szive dobogását; és a mit a komoly főúriások beszélnek, mind édes nekem, erős szó, komoly szó, látór szó; szelől, vihartól nem félek, megvédene a magas hegyek, kik merészen szinte az égig érnek, aztán sohase vagyok egyedül, sok madárfészék van ott; fű közt, bokorban, ágakon, mindenütt laknak; beszélnek, dalolnak, élet van. Olyan rossz édes almából ebredni!

kap s víz-víz gyorsan oda a keklő hegyek közé, hol majd lombrá, virágkehelyre szállasz, édes esők után az erős rögre, aztán fúrge lábakkal oda futsz hegyi testvéred utjára. Alomból valóra ebredsz egy virágköltőtől, mosolygó reggelben. Engem szelők nem vez szárnnya, égi sik mezőn se járhatok, csak a lelkem küldhetem el...

A kis patak megértette az én beszédemet, gyorsabban fut a síma homok felett el, meg-megleocsentja hajját, mintha ott futna már a tarka kavicsok között, apró balakkal jatszva...

En meg neki indulok a sík pusztának, a hol ut sem jelzi az irányt. A köd kiesit megritkult, jó messze láthatok. Tavol egy csoport fa áll; erdő a pusztá közepén! Nem erdő, nem, csak egy pár fa. Elhagyva állnak it a nagy kerek pusztán. Ugyan vannak-e ott madárfészkek? Egyenest arra tartok. Milyen eszaloka a pusztá, mindig távolabb-távolabb látszik a fak csoportja, mintha ók is mennének. Vagy talán mennek is, félnek tőlem, mert soha sem láttak embert... Pusztá mező fái, nem ilyen félénkek a bérz lakói. Ha nem is akarok hozzájuk menni, addig csalogatnak, míg rá nem vesznék, hogy oda menjek. Milyen hatalmasok azok, királyok ók, a rög, a sziklák királyai, koronás fejűek meg nem hajolnak a bömbőlő vihar előtt sem, s mikor az ég dörög szavától megdöbben a hegyek kemény lelke, ók, mint egy ég ellen lázadó sereg, felmelelik tüzsüket. Ezeket látatok! Szédítő melységek fölött hogy állanak! Gátat vetnek a völgybe rohanó szikláknak, mert ott alant gyöngeszárú virágok nyilnak...

Gyakran megállok és gondolkozom. Eszembe jut erről a nagy kerek földről egy falatka pusztá, csak olyan e mellett, mint asztalon egy fényes tálér. Ott van az Ipoly-parton, ahol bekanyarodik két hegy közé. A parttól a hegyig terjed, melynek oldaláról fehérfalu házak néznek le, kik a piros tetéjű templom körül úgy állnak, mint tyúk körül csirkéi. Csak eddig terjed a kis pusztá, de még se sík, sok apró hegyecske van rajta, sok-sok hangyafészék.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Egy igarván magvas, beható tanulmányokra valló beszéd foglalta le a mai ülés jó részét. Bizonny Ákos, a függetlenségi pártnak ez a tartalmas, agyukészültségű embere, mondotta ezt a beszédet. Nem ödögölt kitaposott nyomonok, hanem több a napi politikát foglalkoztató kérdést egészen új világtársa helyezett.

Feszülten figyelték, amikor azt az utat rajzolta, amelyen a függetlenségi pártnak haladnia kell. Ebből konstruálta meg azután a helyes magyar politikai felfogást. Nagy szakértelemmel taglalta a horvát kérdést és a nemzetiségi ügyeket. Vegül tízes szavakban hirdette a harcot az olyan kormány ellen, amely a legnyilvánvalóbb törvényszegés kész elkövetni.

Bizonny beszéde alatt Bánffy Dezső megjelent a Házban.

Smaulovszky Valér, a második szónok, szintén csezen bírálta a Tiszakabinet működését.

Az ülés végén Lengyel Zoltán egy bécsi czégy szédőléseit tette szóvá interpelláció alakjában. Választ nem kapott.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése július 2-án.

Elnök: Báró Feilitzsch Artur. Jegyzők: Hertelendy László, Dedovits György, Rakosi Viktor.

Elnök: Megnyitja az ülést s a múlt ülés jegyzőkönyvének a hitelesítése után előterjesztési irónnyokat. Bejeleníti, hogy báró Bánffy Dezső mandátuma ellen a harmadik nap közlése alatt nem voltak beérkezve, emiatt Bánffy végleg igazolt képviselőnek jelenti ki. Következék az 1904. évi költségvetés általános tárgyalásának folytatása.

A nemzet jogai.

Bizonny Ákos: Történelmi fejtetésekkel ismerteti az adózás feladatát egészen napjainkig. Gabányi Miklós: Hol vannak a miniszterek? Talán sztrajkolnak?

Szabély Gyula: Keresletlen vannak. Sztáner Zsigmond: Ez fontosabb, mint az ország ügye, úgy látszik.

Bizonny Ákos: A nemzet adomégajánlása joga illuzóziósá vált a hatványos kormányok által támogatott többség egyszerűen politikai miatt. Ez a politika nem felel meg a nemzet akaratának és gondolkodásának. Először a függetlenségi párt intencióival és elveivel s ezért a kormány iránt bizalommal nem viseltetik s a költségvetést nem szavazza meg. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

A pragmatika szankció Magyarországot és Ausztriát csak személyes-unió állapít meg és más közjogi kérdést lényegében nem érint. Az 1867. XII. törvényekkel tehát visszacsúszott jelent közjogi életünkben, mert ez már a személyes-unióval tovább megy és közös ügyeket teremt. A függetlenségi párt nem fordult a párt, s a fennálló törvényeket, s így a 67-es törvényeket is respektálja, de küzd az ország függetlenségéért s így küzd a 67-es alap ellen. Nem a függetlenségi párt ideálisa, hanem azok voltak ideálisai, akik azt hitték, hogy Magyarország a 67-es alapon erős, hatalmas nemzeti államná fejlődhetik. (Ugy van! halló!) Magyarország és Ausztria nem a két szövetséges fél fejlődésére, de a veszekedésre egyesült monarchia. (Ugy van! halló!) Milyenlét mi azt akarjuk, hogy a 67-ki törvények végrehajlassanak, előbb Ausztriában kell az idevonatkozó törvényeket megváltoztatni. A függetlenségi párt programja azonban olyan, hogy annak megvalósítása után nem kell Ausztria belegyezését kérni, hanem ezen az alapon elvégzett az ország koronás királlyal egyesül. (Ugy van! halló!) Az önálló magyar hadsereget elhagyja, de ha valaki meggyűzi arról, hogy a 67-es aapon önálló magyar hadsereget lehet teremteni, akkor ő felhagy a közjogi alap ostromásával.

Hamis eszmék.

Foglalkozik Kovácses beszédének Fiume lovátörzsdőzségára vonatkozó részével. Kovácses azt mondta Polóny beszédére reflektálva, hogy ő kérdésben csak a Magyarországon és Horvátországban ismeretes nézeteket ismertette. Kovácses horvát, az ő nézete tehát a horvátországi felfogással azonos. Ha nem így van, ezt szívesen konstatálja. Horvátország történetét és közjogi helyzetét ismerteti. Horvátország nem volt soha királyság. Királyaink közül senki horvát királylly nem koronázta magát. Azt mondja a Horvátország közötti személyes-unió fenn, mások szerint pedig az a két ország közötti, azaz szóba állni nem érdemes, mert az a közjogi fogalomnak nincsen tisztában. Perszonalió unió sincsen, mert ez a két állam létezését teszi szükségessé, pedig jól tudjuk, hogy Horvátország csak képes volt. Országgyűlése sem volt soha Horvátországnak, csak tartománygyűlése, a mit bizonyít az, hogy ezeken a gyűléseken nem hoztak törvényeket. (Ugy van! halló!) A házi kettős felelősség és Horvátországnak a magyar országgyűlésben való képviseletet igen helytelen dolog és ezen változtatni óhajtaná. A horvát nép csak közvetve küldhetet a magyar országgyűlésre, ami által a tartománygyűlési többség választottja kerülnek be a magyar törvényhozásba s a kisebbségben levő ellenzék képviselőitől nem hallhatjuk meg a nép panaszaát.

A pénzügyminiszter beszédét boncolgatja. A pénzügyminiszter megjelölte a végső határokat, melyeken túl az ország finansziálter nem mehet, mert most is veszedelem fenyegeti az ország gazdasági helyzetét. Ha a miniszter veszélyeket lát, ha a végső határ elértünk, melyen túl 6 meg nem veheti az országot a gazdasági bukástól, vonja le a konkvenziát. (Ugy van, halló!) A pénzügyi bizottság jelenléte kritikája. (Zaj a jobboldalon.)

Gabányi Miklós: Figyelhetne és tanulhatna a jobboldal.

Kecskeméthy Ferenc: Polyon beszélgetnek. Hát ez a komoly tanácskozás?

Bizonny Ákos: Hangzottja az állami gazdaságok fenntartásának szükségességét, mert ezek, mint mintagazdaságok, óriási nemzetgazdasági fontossággal bírnak. Ilyen a vasutak kérdése is. Veszedelmes dolog volna, ha az ország vasutai magántulajdonosok kezében volnának, mert így a fontos közérdeket nem foglalkozhatnák azoknak megfelelően. Állami gyárak fenntartása is szükséges, csak hogy ebben nagyon óvatossá kell lenni.

nie az államnak, mert az állami gyárak nagy száma nemcsak a versenyt veszélyeztetné, hanem pénzügyileg is veszélyeket rejt magában. (Ugy van! halló!) A pénzügyi bizottság örömmel jelenti, hogy a pénzügyminiszter már elkészítette az egyes adóelőterjesztéseket vonatkozó javaslatát. Részben örömmel, részben költővel fogadja ezt a jelentést. Örömmel, mert szükség van erre, de aggódalommal, mert nem ismeri az irányokat, melyek szerint a kormány ezt a javaslatot kidolgozta. A fogyasztási adók leszállítását és szűrtelésüket veszélyeztető boradónak vagy előlétsé, vagy pedig lényeges apaszást követel. (Helyeslés halló!) A jászogdóság konverzió-lásának minden nemet a bejegyzések elői menesztési kell, mert éppen a magánfelelő felvételt nehezíti súlyosan a felekre.

A kormány kritikája.

A kormány politikájának bírálata ter át. Ne azzal téjük meg — mondja a miniszterelnök — az ő politikáját, a mit eddig tett, hanem abból, a mit tenni fog ezután.

Ugron Gábor: Éppen elég, a mit eddig tett!

Kecskeméthy Ferenc: Az eddigiből tudunk következtetni, nem kérünk többet belőle.

Bizonny Ákos: A múlt évi nagy katonai harok miatt nagy veszedelem fenyegette a bécsi politikát. Erőskezi politikára volt szükség, s ezért küldték egy sikertelen próbátokos után másodszor Tisza István grófot a nemzet nyakára, azután, hogy az egész országnak és e háznak oszlatlan gyűlése Kluhen-Hederváryt a miniszterelnökké székélt kisorsította. Nem érte, hogy Kluhen-Hederváry az egész közvélemény miatt támadja? Mert nem tartja ez elszéremékedni üdözi vanak azt, hogy horvát bán volt, s ott magyar politikát követelt.

Ugron Gábor: Bési politikát követelt. Kecskeméthy Ferenc: Nem azért támadtuk. Szóki azért nem támadta.

Ugron Gábor: Ugy van! Bécsi politikája miatt kellett menne!

A nemzeti párt magatartása.

Bizonny Ákos: Nem tartja a politikai illemmel összeegyeztethetőnek azt, hogy Tisza a nemzeti érdekei szem előtt tartása nélkül tett igéretet bizonyos célok megvalósítására. A nemzeti párt viselkedését sokan nem értik. A 67-ki törvényeket a pártot akkor saját partjánál szemben is, a miért ő református léte klerikalizmussal vádolták.

Most azonban ő sem érti meg azokat, akik a szabadelvű pártban gróf Apponyi kiépése után még bennmaradnak vagy ismét visszatérnek. Szendványi Árpádnak tavaly a nemzeti párt védelmére tartott beszédéből részleteket olvas fel, melyben a nemzeti párt egységét hangsúlyozta. Nem tudja megmagyarázni Szendványi és társai irányvonalatását, de ki kell jeleznie, hogy a legnagyobb mértékben elítéli azokat, akik elhagyják vezetőiket, akik, mikor egy lépést tett a magyar nemzeti önállóság felé. (Elnök helyeslése halló!)

A kormány fizetésjavítási politikáját bírálja. Felmenti az állami és vármegyei tisztviselők fizetését, mert ezek választások alkalmával jó korteszéletoztek, de a városi tisztviselőket, mert ezek korteszéletoztek nem ilyen kaphatók, nem javították.

A mit.

A miniszterelnök csak akkor itéle el az okstrakciót, mikor a borsónyszámba került. (De-rüllés.)

Ugron Gábor: Nem fog belezársódsádni. (De-rüllés.)

Bizonny Ákos: ... addig csak egy rendkívüli parlamenti ügyvernek tartotta, mely rendkívüli alkalmakkor igénybe vehető. Ez az okstrakció, ha Tisza István nem intárlék volna, ha Szeli Kálmán megmaradhatott volna helyén, nem tartott volna olyan hosszú ideig. (Ugy van! halló!) Ez, károkat okozott az az országnak, de akkor, mikor második étudiumába érkezett, mikor a magyar nyelvvel folyt a küzdelem, nem lett volna szabad lezsernie. (Elnök tetész halló!)

Ettől a miniszterelnök katonai politikáját, mely a pénzügy, nyelv és más, még egészen eseménytelenül jelentőségek kérdésben is engedékenységet tanúsít Bécsben szemben. (Helyeslés halló!)

Az 1899. XXX. törvényekről a miniszterelnök által adott magyarázatát törvényeknek tartottuk, tartjuk és fogjuk tartani. (Ugy van! halló!) Nem szabad a király és a nemzet közötti konfliktust támogatni az önálló vánterületi kérdésnek napirenden tartásával, s annak keresztülvételét nem szabad erőszakolni. Hát miért okozna konfliktust az, ha a nemzet saját gazdasági megerősödése érdekében minden eszközt megpróbál megalkotni? (Ugy van! halló!)

A javaslatot nem fogadja el. (Elnök eljegzés és taps halló!) Szómonok többen felvették.)

Az elnök: Az ülést 5 percére felüggeszti. Szünet után.

Az elnök: A tanácskozást folytatjuk.

Apponyi leve.

Smaulovszky Valér: Mindjárt beszéde elején kijelenti, hogy Apponyi határozati javaslatát fogadja el s miután a kormány iránt nem viseltetik bizalmomat, a javaslatot nem fogadja el. A bizalmatlanságot megköveteli s azután választ adja gazdasági helyzetünkre. Beszéde több részében a jobboldalon elhangzott beszédekkel polemizál. (Helyeslés a baloldalon.)

Az elnök megállapítja a következő ülés napirendjét.

Interpelláció.

Lengyel Zoltán a következő interpellációt terjeszt elő:

1. Van-e tudomása a miniszter urának arról, hogy az ugynevezett utazóügynökök most is épp úgy folytatják szedéseiket, mint az 1900. XXV. törvények és az 1883. XXXI. törvények meghozatala előtt?

2. Épp ezért hajlandó-e a t. igazságügyminiszter ur az 1900. évi XXX. törvények és az 1883. évi XXXI. törvények a kereskedelmi törvény és a büntetőtörvénykönyv novelláris módosítása és az új polgári perrendtartás letérnyelése és életbeillesítése után sürgősen intézkedni, hogy az ilyen országos szedések, mint amilyen a többi közt legutóbb a Max Herzog bécsi czégy s véghezvitel, megakadályozhatók és példásan megtorolhatók legyenek?

3. Hajlandó-e a belügyminiszter ur addig is az 1900. XXV. törvények szigorú végrehajtása iránt intézkedni?

Az elnök az ülést egyenyed három óra után berekezteti.

Budapest, július 2.

A képviselőház hétfőn délelőtt tíz órákor ülést tart.

Az orosz kereskedelmi szerződések. Magyarország és Ausztria kiküldöttéi ma fogak hozzá

Rómában a kereskedelmi szerződések tárgyalásához. Az eljárás módja ezáltal az, hogy az államok küldöttéi előbb megállapítják, hogy az eddig fennálló szerződés, mely pontjaira nézve nem kíván egyik állam sem változtatást. Ezután megkezdődik azoknak a pontoknak a tárgyalása, melyekre nézve újabb kívánások merültek fel. Az első napokat ezenkívül a fogadtatások és egyéb tárgyalás összejövetelek töltik ki. A szerződés legfontosabb kérdése a borvám marad. Megerősítik azt az értesítést, hogy az orosz kormány ajánlatában 200,000 hektoliter Puglia vidékéről való bornak két vámkedvezményt. Ezzel szemben a magyar és osztrák küldöttek inkább az olasz délygümölcsnek alkalmat kedvezési adói. Olaszország 1902-ben 2564,000 korona árú délygümöcsöt helyezett el Magyarországon. Jelentékegy ezenkívül Olaszország éksziportja hoznak frissen gyűjtöttek, friss füzeleket, hántolt rizset, friss gümölcsöt és kenndrben. Olaszország egészen 18,900,000 korona értékű árut küldött Magyarországra. Ezzel szemben a mi kivitelünk Olaszországba 28,303,000 korona volt. A főbb kiviteli cikkek a következők: Ló és eszék 8,895,000 korona, fűrészt pufafára 2,297,000 korona, fűrészt keményfára 1,705,900 korona, nyerselyem 1,705,000 koronában 1,189,000 korona, villamos motorok stb. 795,900 korona.

Egy órával több! Tisza István már kezd idegeskedni. A költségvetési vita hosszabbra nyúl, mint a hogy ő gondolta. Ez természetesen nem tetszik neki. És miután az ösmert folyosói rábeszéléseinek nem volt meg a kívánt eredménye, elhatározza, hogy egy órával meghosszabbítja az üléseket. Az erre vonatkozó indítványt már heten be fogják nyitani s kezdzen szavazni fognak fölülte. Miután a szavazás eredménye kétséges nem lehet, bizonyos, hogy szerdától fogva már délelőtti tíz órától délutáni három óráig fognak az ülések tartani. Hát ezt a házzabályok értelmében meg lehet csinálni. De, ha a miniszterelnök azt hiszi, hogy ilyen módon sikerül a függetlenségi párt kritikájának elejét venni, nagyon téved. Ez a párt teljesíteni fogja kötelességét az ötórás ülésekben is.

Bánffy a Házban. A képviselőház folyosóján ma azt beszéltek, hogy Bánffy Dezső hétfőn föl fog szólni. Személyes közbüben válaszol Kluhen-Hederváry minapi nyilatkozatára.

A horvát igazgatások. Egy köznyomatosnak azt jelenti Zagreből, hogy azoknak a településeknek a dolgában, a melyeket Kovácses tett néhány nap előtt a Házban, a horvát kormány megindította a vizsgálatot.

A nagy válság előtt.

— A japán hadsereg elonyomulása. —

Közlelőbb, egyre közlelőbb érkeznek egymáshoz az ellenséges főhadsergek a keletázsiai harczterén. Hírlik, angol források pedig határozottan is állítják, hogy a japán hadsereg elfoglalta Kaipinget. Az onnan jövev oroszok nagy sietséggel vonultak vissza Haicsing és Liaojang felé. Ugyancsak angol haditudósítások közlik, hogy Dasiesat is elfoglalták a japánok. Ennek folytán — föltéve, hogy a tudósítás megfelel a valóságnak — a japán hadsereg kombinált úton halad előre Liaojang felé. Tervük az, hogy Kuroki és Oku hadsergeiket egyesítsék és akkor csatára készítsék a koncentrált orosz hadsereget.

A válság tehát közlelőbb felében van. Az a nagy válság, a mely ennek a véres, borzalmakban és iszonyatokban oly rendkívül gazdag háború kezdetét van hivatalosan eldönteni. Eddig is annyit vért áztalt a keletázsiai területeket, a mennyit az előző két-három háborúban összesen nem ontottak. Pedig mindez csak intruduczió volt. Előjötték annak a megrázó, emberpusztító tragédiának, mely az orosz és japán óriás, vagy — amint most utjabban hangzik — a fehér és sarga faj között folyik. Ha az előzőek ennyire gazdag volt borzalmakban, elképzelhető, mennyi vér onlik majd, amikor a két főhadserg Liaojang előtt összefog csapni. Minél vitzelebb mindkét hadakozó fél hadsereget, annál jésztöbb színtájkára lehet a világ elkészülve. Pedig, hogy mindkét hadviselő fél katonái a szélsőségek vitéztek, azt eddig is bebizonyították. Százszekre fognak összecsapni ottan és a föld meg fog remegni a hadakozók lábai alatt.

Beszélik katonai körökben, hogy a három japán hadsereg olyan hadműveleteket számdékozik Liaojang felé végbevitni, mely az orosz hadsereget a francia hadsereg Szedánjánk sorsára juttatná. Ez persze csak óhaj. Addig, a míg ezt a hadműveletet végre nem hajtják, még igen véres csaták lesznek és sok, nagyon sok katonára lel halat idegen földön, ellenség golyója által leterítve. Az igaz színtájk pedig, mely egész Keletázsiai megrezeketteti, csak akkor következik be, ha a nagy hadseregek ütköznek össze.

Eközben haditudósítások érkeznek, melyeket persze még hivatalosan meg nem erősítettek — hogy Csifutól negyven mérföldnyire észak felé nagy tengeri csata volt megindítva. De részletek ismeretlenek. Azt nem erősítették meg még hivatalosan, hogy a viadivosztoki hajórajt Kamimura admirális megtalálta és meg is támadta. Erről is szól egy ma érkezett haditudósítás. De részleteket ez a távirát nem tartalmaz.

A mai napon ezek a táviratok érkeztek a harczteréről:

Újabb tengeri csata.

London, július 2.

Tegnap egy hivatalos hírt meg nem erősített távirát szerint Csifutól 40 mérföldnyire északra nagy tengeri csata volt. Egy német kereskedelmi hajó, a mely Csifutól Niucsungba érkezett azt jelenti, hogy látott hét japán csatahajót, három japán cirzkálóhajót és több japán torpedóhajót, a melyek harczoltak, orosz hajókat nem látott, de halotta tüzeleket. Ezzel szemben, — ugymond — borzást robbanást hallottam, a melynek okát nem tudták meg. Kínai emberek, a kik Port-Artur június 30-án hagyták el, azt jelenti, hogy a port-arturi kikötőben csak négy hadihajót láttak: azt hiszik, hogy az orosz hajók csak sikerült a biztos kitéréssel menekültek meg pusztulástól, mert a japánok már legközelebb képesek lesznek az orosz hajókat az általuk elfoglalt magaslatokról való agyuzás által megsemmisíteni.

A főhadsergek közleledése.

London, július 2.

A „Daily Chronicle”-nek jelentik Tokióból: A japánok elonyomulása zavarlatlanul folyik. Biztos forrásból hallom, hogy a japánok elfoglalták Kaipinget. Az oroszok sietve vonulnak vissza Haicsing és Liaojang felé. A lapok táviratai azt jelenti, hogy a japánok elfoglalták Dasiesát.

Berlin, július 2.

Mukdenből jelentik a Lokalanzeiger-nek: A japánoknak az a tervük, hogy Kuroki és Oku seregének egyesülése után az oroszok döntő csatára készítsék. A japánok tegnap elfoglalták Kaipinget. A japánok most csak a Liaojang felé vezető úton nyomulnak tovább előre. Egy hadsereg Mukden felé maszrol. A negyedik hadsereg még Japánban van és most várja a harczterére való elmozdítását.

London, jul. 2.

Az összes katonai szakértők figyelme ama rendkívül melyen átgondolt stratégiai hadművelet felé irányul, a melyet a három japán hadsereg most visz végbe, és a melynek az a célja, hogy a mandzsuországi nagy orosz hadsereget Liaojang mellett, a hová Kuropatkin három nap óta Dasiesából visszavonul, oly helyzetet teremtsen, a mely teljesen megfelel annak, a melyben a francziák Szedánnál voltak. A Fensulin mellett vívott ütközetek óta a japán táviró-ezenzura egyetlen táviratot sem bocsát keresztül a hadműveletekről, és így éppenséggel semmit sem lehet megtudni a japánok terveiről, a sereg tartózkodásáról, erejéről és összeállításáról. Az egyetlen érdekes hír, a mely emlíst érdemel, Tokióból érkezik és azt mondja, hogy a mikadó Ohiama Kozama és Fukusima tábornokokat a harczterére való elmozdításuk előtt bucsukihallgatáson fogadta és Ojamanak díszfogatot, Kozamanak pedig nyerges lovat ajándékozott.

London, jul. 2.

A Daily Expressnek jelentik Csifutól: A japánok megszállták a vasúthoz vezető utakat. Az észak-kelet felé való elonyomulás asaadálytalanul folyik. A japánoknak most az a fő igyekezetük, hogy Liaojangot körülzárják. Japán előőrök már alig néhány mérföldnyire vannak Mukdentől. A vasut mértéknélre agyuzás hallatszik több angol mértföld területen.

London, jul. 2.

A „Daily Telegraph”-nek jelentik Liaojangból: Az orosz hadsereg most elonyomul a japánok ellen, miután kénytelen volt a harmadik védelmi vonalára visszavonulni. Hogyha az esős időjárás nem akadályozná meg a hadműveletet, úgy már a legközelebbi napokban nagy csata lesz. Azt hiszik, hogy az esős időjárás hat hétre megakadályozza a hadműveleteket.

Pétóváry, jul. 2.

Az orosz távirati ügynökség jelenti Liaojangból mai kelettel: A japánok a szorosokban elfoglalt állásokból visszavonulnak. Liaojang felé tett mozdulatuknak nyilván az volt a célja, hogy fedezzék Oku és Kuroki seregének Fungvancsing felé tett kerüjét, de e vonulás célja az volt, hogy a hadműveletet vonalst, tekintettel az orosz csapatok megerősítésére, és ama veszedelmre, hogy ezek a felszigetelt elvágják őket, Kórea felé helyezték vissza.

A viadivosztoki flotta.

Tokió, jul. 2.

Itt az a halározott hír terjedt el, hogy Kamimura tengernagy az elmúlt éjjel Cuzeluma szigetnél meglátta és megtámadta az orosz viadivosztoki hajóhadat. Az eredményt nem tudni.

A port-arturi csata.

Pétóváry, jul. 2.

Az Alexejev tengernagytól Miklós ezárnak június 23-án Port-Arturál lefojtó tengeri ütközetre vonatkozólag 30-diki kelettel küldött távirata még a következőket tartalmazza: „Reggel nyolcz órákor a Novik, Diana, Aszkold, Szabaszipol, Poltava, Cezarevics, Pobjeda, Pervezjet, Retvizán, Baján és Pallada egyenként kivonultak a külső

kikötőbe és ott kirettették a vasmasukat. Mivelhogy a kikötőben két uszó japán aknatorpedócsónak megmaradtak vesztéggel állapotukban. Egyidejűleg más kisebb korvohajók a kikötő keleti partján mintegy tíz aknát találtak, amelyeket valószínűleg az éjjel rakott le két ellenséges torpedónaszád. Az aknákat főhőbontották és ártalmatlanokká tették. Delután két órákor a hajóhad egyes sorban nyílt tengernek indult, miközben a korvohajók a torpedónaszádokkal és a Novik cirzkálóval előrevonultak és mintán a hajóhad akadálytalanul keresztülvonult a kikötő bejáratán, dél fele vette útját. A korvohajókat agyuzásadók kísérővel visszaküldték a kikötőbe. Az egész idő alatt két japán kémhajó és egy torpedónaszádraj az orosz hajóhad szemhatárában tartózkodott. A partól husz mérföldnyire látszott a japán hajóhad, melyben külső jelek szerint négy elsőosztályú páncéloshajó, egy másodosztályú páncélos, négy elsőosztályú vértész-cirkáló, két másodosztályú cirzkáló, három harmadosztályú, egy kémhajó, valamint harmincz torpedónaszád volt és két osztályban közledekt. Közlelőbb érve, látszott, hogy az ellenség néhány cirzkálóhajót és torpedónaszádot a part és a hajóhad között akart felállítani, hogy az éjjel számos torpedónaszáddal való támadással hajókat vagy részletkicsútsa vonalából és nappal közledelembe bocsátózzék azoknak. Megfontolva azt, hogy az ellenség hadero a miénkénél jóval nagyobb, különösen pedig tekintettel az ellenséges torpedónaszádok nagy számára, elhatároztam, hogy visszakerül Port-Arturba, hogy így nagyobb veszteségek eljétt legyen. A ste hét órákor visszafordult a hajóhad és visszatért a kikötőbe. Az ellenség nem kísértelte meg ennek megakadályozását és nem közledekt hajóhadunkhoz. Este tíz órákor a hajóhad a kikötőbe érkezett és kivette a vasmasukat. A midőn hajóhadunk visszavonulófelében volt, az ellenséges torpedónaszádok két támadást intéztek a leglátványosabb hajókra, melyeket azonban eredménytelen visszavertek. Bár holdvilágos éjszaka volt, az ellenség hajóhal szürkületi támadásokat intézett torpedónaszádokkal a kikötő ellen, melyeket azonban sikeresen visszaverünk. Reggel a kikötő mentén hajókat közledelem tizenöt Whitehead-torpedót találtak, melyeket nagy távolságról löttek ki, mert az ellenséges torpedónaszádokak üzenék kábelhosszúval közledelembe nem bocsátották. A torpedónaszádok csoportosan támadtak és azok közül legalább kettőt elpusztítottak. Reggel a hullámok egy japán tiszt és két tengerész halottstét vettek a partra. Megkényyítette az ellenséges torpedónaszádok támadásának visszaverését a hajóhadnak az erőd ütegeinek támogatása és a parti fényszórók. Reggel az összes hajók visszatértek a kikötőbe.

Genzan ostroma.

London, jul. 2.

Tokióból jelentik, hogy Genzan bombázása nem okozott nagyobb izgalmat és a japánok nem gondolnak arra, hogy teljesítsék Szridornak azt az óhaját, hogy port-arturi hajóhadakat ekkor kezdésnek megakadályozása végett gyűjtselek.

Oroszországból.

Pétóváry, jul. 2.

A pétóvári első hadüzenet mozgóiták és legközelebb a kelet-ázsiai harczterére küldik. Ezeknél két új szibériai hadüzenet alkalankat a kazáni katonai kerület tartalékhadosztályaiából.

Berlin, jul. 2.

A Tegelblatt-nak jelentik Pétóváryról: Az irányadó körök rendkívül idegesek és kedvetlenségük már most Kuropatkin ellen irányul. A hadügyminiszterium minden igyekezetét arra fordítja, hogy minél több csapatot küldjön Kelet-Ázsiába. Így már legközelebb oda küldik az első pétóvári, az ötödik és hatodik szibériai hadtesteket, de a mozgósítás nem megy simán, mert a legkülönbözőbb tényezők között folytonosan surlódás van.

Orosz jelentések.

Pétóváry, jul. 2.

Kuropatkin tábornoknak Miklós ezárnak intézett 30-diki távirata szerint Kuroki csapatai nemcsak beszüntették előrehaladásukat Kaicsen és Dasieso irányában, hanem a Kanziától Sziangiaoba vezető úton is megkezdte az ellenség visszavonulását Kanzárba. Csapatunk megszállotta a Sziangjui úton levő Madia-vaica községet. A Csanpinlin-szoroson át Kaicsuba vezető déli úton nem látták a japánok visszavonulni. Szenjueson vidéken lovaságunk az ellenség nyomására észak felé vonult vissza. Kaicsutól délre a japánok a szorosokon át vezető utakon 200 kilométernyi távolságokban gyalog előőröket állítottak fel. Fungvancsing vidéken a japánok megszüntették az előrevonulást. Kuandianszun és Sziucintin felől déli irányban vonultak vissza.

Pétóváry, jul. 2.

A Brsevija Viedomoszt jelenti Liaojangból tegnap kelettel: Csapatunk támadólag kezdenek fellépni. A Dalien-szoros 30-án küzdelem árán kezünkbe jutott. A Modulin és Föncsunling-szoros, melyet a japánok tartottak megszállva, Keller gróf tábornok csapatától elfoglaltottuk. A Sziangjui Dasi-esaoba vezető úton Miscesko tábornok egy közkeapata megtámadott egy japán dandárt és azt fenyes lovasütközést után megsemmisítette. Miscesko tábornok csapatai a Kondja-Sziungjucin vonalon haladnak előre. A japánok összes helyzetekből visszavonulnak.

Legújabb.

Csifa, júl. 2.

Port-Artur sorsa a válság felé közeledek melyet az oroszok minden rendelkezésükre álló erővel meg akarnak előzni. A Port-Arturban visszamaradt kevés idegen a gyanusoknak tetszők kivételével parancsot kapott Port-Artur elhagyására. A Szentisz nevű norvégiai gőzös készen áll az asszonyok és gyermekek elszállítására. Az összes orosz alattvalókat besorozták. Négy csatahajó, valamint több ágyú és torpedónaszádót tartottak a kikötőben, míg két csatahajó, öt cirkáló és egy torpedónaszádósztyár a tengeren cirkál. Több friss élelmiszerrel megrakott bárkának sikerült bejutnia Port-Arturba.

London, júl. 2.

A Reuter újságíróknak jelentik a liaojangi orosz fohádszázalókat ma kelettel: egy létszám, hogy a japánoknak legalább a jelen pillanatban fel kellett függeszteniük hadműveletük folytatását, bár a Dalin szoros kivételével, mely, mint a hogy már jelentették, Kuropatkin tábornoktól ismét elfoglalták, a japánok az összes szorosokat megszüntették. A japán testőrhadosztály kelet felé vonul vissza és a megerősítést nyert Keller tábornok üldözi.

Pacsos Combes ellen.

— Visszavált a francia kormányban. —

Nehéz napokat él a francia kormány. Combes ellenfelei már a múlt héten döntő kérdésre kényszerítették, amelyben csak óriási erőfeszítések árán tudta pozícióját megtartani. Ezt a kétes győzelmet is tulajdon részben a nacionalisták rövidlátó elhamarkodottságának köszönheti, híveinek nagyon kevés részük volt benne. Mert bizony a múlt hét elején a miniszterelnök ügye nagyon kétesen állott. A karthauziak vesztegetési ügyében kiküldött vizsgáló bizottság előtt tett tanvallomások nem kedveztek a kormánynak mert hiszen Combesnak és fiának vallomásai merőben ellentmondottak a St-Louisból visszahívtatt Lagraveival, a ki nagy erővel hangsúlyozta a maga igazát. Sőt szavak is estek, a melyek az ifjabb Combesnak, a ki atyja mellett államtitkár, egyéni becsületébe vágtak. A miniszterelnök pedig azonosította magát fiával. Már-már ugy látszott, hogy a két Combes, atya és fia lemondásra vannak kényszerítve, a mikor az ellenzék, a mely a bizottságban többségben van, diadalmonoránban nem akarta a vizsgálat végző eredményét bevárni. A nacionalisták azonban — a vizsgálat befejezése előtt — a kamara ítéletét akarták provokálni. A bizottság ülése nagyon viharos volt és verekedéssel végződött, míg a kamarában Combes győzni tudott. Mert a parlamentáris jogszokásoknak eme markáns megszegése elől az ingadozó és a Combes-kormány tilkos ellenfelei visszariadtak és nem foglaltak állást a bizottság többsége mellett.

A nacionalisták tehát nem tudtak döntő győzelmet kivívni. A harcot azonban nem adták föl. Sőt inkább keresve-keresetek alkalmat arra, hogy a támadást megismételhessék. És erre alkalmat adott a költségvetési bizottság ülése. Ennek a bizottságnak többsége nacionalista. És ez a többség a bizottság tegnapi ülésén alkalmat talált arra, hogy a kormányt gúncosat vessen. Megbuktatni nem tudta, tehát módot keresett arra, hogy a kormány kebeleiben támaszpon szívalyt. Ezzel igyekezett elérni azt, a mit nyílt kamarailésben nem tudott kivívni. Így történt aztán, hogy a bizottság — mint egy távirat már jelentette — üzenésgyűjlesztéssel tiz ellenében elfogadta Sembat szocialista képviselőnek azt az indítványát, hogy a vatikáni nagykövetség számára kért hitelt a költségvetésből töröljék. Ezt az indítványt a szocialisták kivül a nacionalisták és a kormány radikális-republikánus ellenfelei pártolták. Ezzel együtt azonban elfogadták még a következő határozati javaslatot is: A bizottság fülhatalmazza az előadót, hogy fejezze ki sajnálkozását, mert a kormány még nem nyilatkozott a vatikáni nagykövetség fönntartása vagy megszüntetése tárgyában.

Ime ilyen módon támadja most a nacionalista párt a kormányt, mert nagyon jól tudja, hogy a minisztertanácsban négy olyan miniszter ül, a ki mereven ellenzi a vatikáni nagykövetség megszüntetését, sőt lemondás. szal fenyegetődzik, ha Combes végrehajtja ezt a tervet. Delcassé, Rouvier, Chaumié és Maruéjols miniszterek az ellenlábasai Combesnak. A miniszterelnök azonban egyelőre kitérni igyekszik az elvi kijelentés elől, mert nem akar miniszterválságot előidézni, mielőtt a szenátus a népoktatási-törvényjavaslatot elfogadta.

Combes a költségvetés tárgyalása alkalmával szándékozik erről a kérdéstről nyilatkozni és megígéri, hogy akkor élesen megvilágítja álláspontját. Ekkor aztán nyilvánosságra fog jutni a kormányban támadt nézeteltérés.

Mindezekből világosan kitűnik, hogy a nacionalisták eme manőverének semmiképpen sem az a céljuk, hogy a vatikáni nagykövetséget megszüntessék, — abba ő nekik amugy sincs beleszólásuk, — hanem vizsályt akarnak előidézni a kormány tagjai között. Talán így sikerül nekik a rettegett és gyűlölt Combes-kormányt megbuktatniok. Mindenképpen nehéz napokat él tehát a Combes-kormány. A bukása azonban még nem befejezett tény. A radikálisok máris követelik, hogy Combes proklamálja nyíltan a konkordatum fölmondását és hajtsa végre ezt a politikát. A kulturharez még nem ért véget...

MOZGÓ KÉPEK.

Bánffy a Házban.

Jó Isten! Hogy változtatták az ábrázlatokat az idők, no, meg az emberek... Egy hiszter-kabátos, kopasz fejű, sudar bajszú, nagy dereku, jövrü öreg ur jelent meg ma a Házban. A szeme, szája, orra, ráncos homlokai mind nevetett, kacsogott a körülötte gyűrdöző újságírók. Képviselő alig egy-kettő lezengett a tyejékén. És, a mikor belépett a czifra terebbe, lesütött szemek, ideges mozgolódás fogadták. Pedig az öreg ur még mindig mosolygott s barnapiros arca kicsattanó mosolyt a jökdétől.

Ez az öreg ur báró Bánffy Dezső volt. Az a Bánffy, a ki már egyszer tartott bevonulást a Házba, akkor néhány évvel fiatalabb volt, de az arczsine fákö volt, a hátánakát lüktetett, a tekintete ide-oda ropdósított, az ujjai ropogtatták a keményheju plajbaszt. A nagy kormánypart, amely epen akkor egy keveset megtelepázva került ki az egyházpolitikái küzdelmekből, a lelkesesedő görnyedve fogadta s mindvégig «latik-tetik» jét tapsviharral jutalmazta.

Azán... azán... multak az évek és Bánffy menekült a Házból, míg a hátán a tízes ostorok ereje zúgott. Ismét multak az évek, a sebek beugedtek s mire kihéverte a betegségét, a nyoszolyából új ember keit fel. Baratai rá sem ismertek, szerzett tehát megának mas barátokat, a kiknek a meg-yözdése bevitte a Házba. Ma ott volt!

A megérkezését már hetek óta primadonnaszéri kommunikék sejtették, jószókák, igetek. Nem ariott meg neki. A portás rásmert; szabályszerűen tisztelettel neki; a szolgálk botját, kalapját veték el s becsigeterék a lift kaitájba. Itt mar egy piros oroszu, helyekbajszú ur ül.

— Báró Bánffy Dezső vagyok! — mutatkozott be a volt miniszterelnök.

— Moirák Akos a nevem!

— És az ismeretlen arczok sűrűn bukkantak föl Szegeid követe előtt.

— Ez se ösmerem... ezt se... ezt se... ezt se... ez se... pedig bizonyosan képviselő, mert igen meglepődteknek letszának...

Vége az újságírók között akad ismerős. Kartkarba ölte lépegetnek a város szönyegen. A hír pedig fut... fut...

— Bánffy itt van... Itt van Bánffy... Minden zúgóló kíváncsi tekintetek szegződnek a hajdani fűdvarmesterre. Kezet fognak vele, üdvözlik... A képviselők jobbadán besurrának a terembe, miután egy szempillantással végignézték a híres vendéget.

— Milyen rangos a járása — mondogatják — mintha csak most is mandatumot osztogatna. Egy kicsit megöszült, de a két száma a régi... A csapat nő, dagad körülötte. Itt-ott egy-egy éjjen is elszáll, mire Bánffy udvarianus meghajolt.

— Jó hüvös van itt... Kényelmesebb ez a Ház, mint a régi... Az akusztika is talán jobb! — ezek körül a témák körül forog, gomolyodik a diskurzus.

Különben Bánffy bemeleg a háznyagi terebbe meg akarja tudni, hogy hol lesz az ő helye. De a háznyagi hivatalban még ez nem tudják. Mind egy, azért bemeleg az ülésterembe. A jobb oldali folyosó szolgálja már fölemeli a nehéz függönyt, a mely a bejárást eltakarja.

— Csak nem megy erre, kegyelmes uram! — riadnak meg elvbaratái.

— Igaz, igaz! — kap a homlokához Bánffy.

— Hja, a szokás hatalma! — jegylik meg mások — nem lehet márol-holnapra labanczól kuruvez.

Ezáltal a láthatatlan telegrafdírókók működtek. Benn a terebben mindenki tudja már: jón Bánffy. Az újságírók páholyai szempillantás alatt benépesedtek. A karzati közönség is fészkelődik a helyen. Futárt szalajtanak Tiszáért is, a ki szintén belöhol a nem mindennapi látványosságra. Vége a színláb legzsélső csucsán kibúkkán Bánffy dáiás alakja. Körülme, mint uralkodó a hivein. Különösen a kormányparttal néz soka farkasszemet, de ott csakhamar pillák takarják el a tekinteteket. A miniszterelnök mosolyog, de aztán ő is lesütti a szemét... Zugás, zsongás karvarog a levegőben, a szónok elakad, néha egy félhangos megjegyzés szalad végig a termen... — Folytasd, folytasd! — biztatják Bizony Ákóst a körülötök.

— Tessék esendet teremteni, elnök ur! — kiállja Lovász Márton, akit hozsant a hirtelen kerekedett szenekézio.

Az elnök esongot, a szónok folytatja, Bánffy pedig megindul. Megy, megy... végre a néppárti rekesz peremén megáll és leül. A fejt ide oda fordítja, s ha meglát egy ösmerős arczot, int neki: — Szervusz! Nem sokáig marad ezen a helyen. Fölmegy az elnöki emelvényre s szorongatja Perczel Dezső kezét.

— Hát így látjuk egymást viszont? — Igy... így! — bólint az elnök. Bánffy már belesüppedt a jegyzői székebe, ami-

kor egy merészarcú, bízke nézésű ur ér föl a pulpitusra s igen otthonosan kezd babsámi a papirus-piramisok között.

— No ennek aligha nincs jussa ehhez... A volt miniszterelnök könnyedén meghajolt: — Bánffy Dezső! — Rakosi Viktor! — A jegyző? — Ugy van, kegyelmes uram.

Néhány perc múlva ismét egy ur ballagott föl az emelvényre, a ki szintén igen otthonosan viselkedett.

— Ez is jegyző... Sturman György! mondja Perczel Dezső. — Akkor nekem már nincs itt helyem! — ugrott föl a székről Bánffy. Mikor lekerült a véglye, néhány paddal odóbb, a szások közé ült. Felitzsch Artur, Beló Albert, Gajári Géza és még több kormánypart képviselő telepedett melléje. Főkép Bánffy vitte a szót. Folyton mosolygott, nevetett és élénken gesztikulált. Mikor Smialovszky Valér állott föl szózársra, élénken figyelt a beszédre.

Azán vége volt az ülésnek. Bánffy, hangos udvarlói körülvette, sőtálle a széles folyosón. Aki csak ismerős elhatadta mellette, mind köszönt neki szívvelyesen, örömmel; ő pedig ugyanigy viszonzta... Egy színláb ember hosszan elnézte ezeket a jeleneteket s aztán ezt mondotta: — Tudtam, hogy változik idő, ember... de ilyen gyorsan... és ennyire... Ibbelien! Szita.

UJDONSÁGOK.

Árnyak az éjszakában.

Toltszó, a nagy orosz író és filozófus, a minap a háborúoról írván, pálcázta tört a mai Oroszország rendszere fölött. A hivatalos Oroszország nem igen heridertett a prófétiát hangra. A muszka hatalmaságok nyilván az öreg kar gyöngegsége nek tulajdonították ezt az erös, igazságos bíralatot. Talán eszelőnek is mondották. Szavának csak azok, a nép millióira lesz hatása és azok, akiknek szellemét a hatalom még el nem kábitotta úgy, hogy gondolkodni egyáltalában nem tudnak.

Pedig még most talán ideje volna arra, hogy a népjogokat és emberi érdekeket lábbal gázoló orosz hatalom eszméletlenül. Talán ittült a tizenkettődi óra. Füstgomolyok emelkednek mindenfelé az orosz birodalomban. Tűz lobog a melységeken. Hasonló ez a tűz a földalatt égő lavához, amely ha egy vulkán kráteren át kitörhet, nagyobb megrázkódsá nélkül szállhat ki a melységekből. S ha nincs utja és kellőképpen összegyülemlik, akkor megreprezti a sziklákat, a föld kergét fölperli, városokat ronbol és egerázó dörgészel jeleníti, hogy mit van és nincs többé erő, amely megfékezni tudja.

Századok óta gyülemlik a harag az orosz népben, különösen pedig az ugynevezett meghódított tartományok népei körében. Höhörok garázdálkodnak ottan. Ez emberi jogokat épen úgy megveti, mint a népjogokat. Csaldápakat hurozának ki családjaik köréből pusztá gyanukok alapján. Virágzó ifjakat küldenek Szibériába az olombányádkba, ha az a gyant érni öket, hogy elveik vannak. A halálhöz bá aratasa van. A bitök tele vannak holtestekkel; a börtönökbe már aig fél ember. S most, amikor a japán kolosszus veri a harcstéren az orosz hadsereget a meghódított tartományok népei imadokznak az orosz vereségért, mert szabadságuk fája ott kezd rüyezni Kelet-Azsiában, még mindig nem ter észre a muszka hóhérs hatalom és az egyik borzalmas erőszakot követi el a másik után.

Mi történt az elnyomott, eltírtot, halálra gázolt Finnország fővárosában, Helsingforsban, mindenki tudja. Bobrikovot, a főkomandót, a finnek kiarendelt hóhérsját Schumann Jenő nevű fiatalember, egy szenátor fia, meggyilkolta, aztán önmagát ölte meg. Levélet hagyott hátra, a melyben mindenne, ami ember előtt szent és rettenetes, esküdött, hogy ninesenek büntetés. Amit tett, azt saját elhatározásából tette, mert odakarták kiáltani az örült fénzot jaró orosz hatalomnak a megmentőt. Haddöklök, amikor tudják, hogy a sir szílen állnak, nem hazudnak. Az orosz hatalom még sem hitte el Schumann esküszódat.

Pedig jól tenné, ha elhinné, ahelyett, hogy megint a hóhérsokat szölitáná. Az a láva, mely kitörő félben van, talán levezető csatornát találna, ha az orosz kormányhatalom füzyleme venné a finn nép óhaját. Talán a forradalom lángszölpait ottani is tudná ezzel.

Azonban a czári hatalom nem ilyen tanúlékony. Ma tudósítások érkeztek Helsingforsból, amelyek jelentették, hogy Schumann szenátort, a melynyél édesapját letartóztatták. Az öreg embert leginkább sújtotta fiának tette. Ő a legbolodgtalanabb a tragédia valamennyi résztvevője között. Mégis ráchezett az orosz hóhérs és csak azért, mert apja a fanatikusnak, börtönbe hurvozták.

Még nem ért véget az a korszak Muszkaországban, amikor egyetlen ember büznért a családót is hetedizigen sújtották. A civilizált emberiség borzadva gondol vissza arra az időre, amikor kerekbe törtek a bünsöskök rokonait is, csak azért, mert rokonok voltak. Minden nép kiküzdozté azóta a maga igazát és emberi jogait, csak az orosz birodalom milliói áhajtának még a középkorból megmaradt átok alatt. Az orosz hatalom nem ösmer igralmat az ártatlanokkal szemben sem.

Lehet, hogy ezzel csak saját bukását sietteti. Még nem telt meg talán egészen a serleg. De bizonyára meg fog telni és a legközeli népek, ha az idő bekövetkezik, szét fogják tépni rablanczaikat. És akkor sápadtan, nyöszörögve, halálvergő-

désben fog rimádkodni a népekhez kegyelemért s valószínűleg a népek oly siketek maradnak, a milyen siket most a hóhérs hatalom az elnyomott népekkel szemben. Árnyak e hóhérsok az éjszakában, mintha az éjszaka magában is nem képviselőne a legsötétebb árnyat.

Kronikás.

Lapunk legközelebbi száma nyomdánk vasárnap reggel munkaszünetére miatt keféfőn detölt jelenik meg.

Személyi hírek. Ischből jelentik, hogy a király fél négy órakor Stenkolgore ment eszkészni és este hat órakor visszatért. — Jenő főherceg este Landeckbe érkezett, hogy a királyi képviselőtében jelen legyen az 1703. és 1809. évi tiroli küzdelmek emlékére a pontiati húdnál íetesendő hadientékmű ünnepies teleplezésén. — Károly István főherceg családjával yachtján Nápolyba és Messzinába utazott.

Keresztelő a királyi várban. A budai királyi palota Szent-István templomában ma keresztelték meg disze-ünnpel a legifjabb főherceget, a ki a keresztelésben kapott nevével a legnagyobb magyar királyok egyike s nemzeti historóknaknak magyok, eseményekben gazdag korszakára teréj vissza emlékeztetnek. József Ágost főherceg és Augusta főhercegnő kis fiának Mátyás és a keresztapja pedig József főherceg. Keresztelőjén ott voltak az udvar Budapesen idözö tagjai, sok egyházi és világi méltóság, az arisztokracia számos tagja, urak és hölgyek, az utczákon pedig tíneperü kedü néposzakasg.

A tempomot virággal, déli növényekkel ékesíteték fel a mai napra, a sejtelmek felhámolt fövaltolt a vilamos esállók ragyogása. A templomban háborúval borított paloták padokat állítottak föl az udvar lagjai számára. Az ünneprészterveit, az urak nagyvár díszben, vagy ünformában, zinedél óra tában kezdtek gyülekezni. A merre jöttek a palotába, az utvonalon mindenütt sok nép nézte fölromkúkat. A templomban Gallé Aurél várkapitány, Szeged-Mászkák Aladár udvari titkár és Schramm főhadnagy fogadtak az érkezöket s rendezkedtek. Néhány perczellett az óra előtt díszes ornátsban megjelent az öltár előtt dr. Szmeceányi Pál nagyváradi püspök, Varossy Gyula székesfejrvári püspök, dr. Kohl Medárd felszentelt püspök, Kanter Károly királyi palotai apátbíróval és az udvari papsággal. Ezután a szolgálattevő kamarás jelt adott, mire bevonult az udvar tagjai. Az előcsarnokban gróf Batthyány Béla, József Ágost főherceg kamarása vette át a rózsaszínü selyemvánkoson piros kúsdet. A vörös selyemszalaggal a kamrás nyakába akasztották s a gyermek mellett ott maradt még Voves asszony udvari hába. Ezek után látta a menet be a templomba. Előmentek Gallé várkapitány és Schramm főhadnagy, utának József Ágost főherceg gyermekei: a kis Zsófia kir. hercegnő, József Ferenc és László főhercegek, aztán Klotild főhercegnő, Zsófia főhercegnővel és Margit főhercegnővel Ersebet főhercegnővel, majd József főherceg jött Thura-Tócsa Albert herceggel Ezután következett József Ágost főherceg a kúsdetét vivő kamarással, továbbá Zieny Ersebet úrnő udvarhölgyével és Veesey István báró kamarással. A keresztelő szertartást Samre-esányi püspök végezte, József főherceg, mint keresztapja az öltár mellett álló asztalra helyezett gyermek fölére tőve kezét s választott a szertartásban fölre kérd sekre Orvendetes meglepetést kellet, a mikor kijelentette, hogy üszöötött a Mátyás névre kájája keresztelni. A kis királyi herceg t-tyes neve pedig: Mátyás, József, Albert, Antal, Ignéz, Maria. A szertartáson esond-sen viselte magát, csak akkor kezdett kissé nyugtalanodni, a mikor a keresztelő érte Csakhamar ismét elcsendesült s a keresztelés befejezése után Szmeceányi püspök rövid beszédet mondott. Hálat adott Istennek, hogy József Ágost főherceg eszandi boldogságának zálogát, a ki-ded királyi herceget meglepészetelente. Fogadást tesz arra, hogy mindig imádkozni fog azer, hogy a kúsdet főherceg fenséges családja hagyományai szerint olyan feltársa növekedjek, aki a király és a hazza desiségére v ák.

Gábor Aron emléktáblája. Szép és meglátó, igazán hazafias ünnepre készült Kezdőváros helyén. Holnap avatják a székely föl — a mit már hírtü adtak — a székely agyu-hönsök, Gábor Aronnak emléktábláját ottan. Ki volt Gábor Aron, azt mindenki tudja, a ki a magyar szabadságharokban jért. Emlékét őrizi a történelem, a hagyomány a krónika őrizni fogja, a mig Magyarországon a szabadsáért lelkesedni fognak. Egyszerű székely paraszt volt, a ki a eszcsári hadseregben egész kápárságig följutte. De megülta az osztrák szörgánot és otthagya az osztrák eszcsársereget. Kitört a szabadságharc. Bem tábornokot kiküldte Kossuth Lajos 12000 emberrel. Az őt székelyszek harminczhetezer embert állított harczba és Bem apó rendelkezésére bocsátotta. Ott volt Gábor Aron, a zekés székelylegény is. Nem hát ember, hadvezér, lelkesedés, de volt hát tüzéség; nem volt ágyú. Már-már azon tanakodtak, hogy letessék a fegyvert, amikor az utolsó sorban a zekés székely állott fel s így szólt:

— Ha csak az a baj, hogy nincs ágyú, hát akkor nem kell megadni magunkat, mert öntök én ágyút eleve.

Nagy lett erre a székelyek harci kedve s mikor Dohay ezredes azt igyekezett megérteni, hogy az ágyúval nem olyan tudomány, amelyhez minden zekés székely ért, Gábor Aron így vágott vissza:

— Ha az ágyú, amelyet én fogok önteni, nem talál első lövésével célba, hát, ezredes ur, a második lövéskor én állok az ágyú torka elől!

Nem volt több ellenmondás. Gábor Aront ismerték a székelyek, tudták, hogy amit beszél, az az igazság. Elküldték tehát Magyar-Hermányba, hogy öntse meg az első ágyút. Tíz nap nem telt el s Gábor Aron behozogott az első ágyúval Sepsiszent-Györgyre. A székelyek utjongva, valószögy diadalmenettel kísérték ki a gyakorlati tere, hogy kipróbálják. Aron lött és talált. Ettől fogva volt ágyújuk a székelyeknek, volt municziójuk is elég, amelyet szintén Gábor Aron állított föl és egyik győzelemről a másikra vitte a székely hadsereget. Ott magától, miután örnaggyá mevozték ki, a kökösi csatában egy golyó mevozte, de az ő ágyúi szerettek meg a magyar elmének és a magyar vitézségnek a legnagyobb di-

esőséget. Holnap avatják föl emléktábláját Kezdőváros helyén. Emléke megérdemli, hogy az egész nemzet szívvel-lellekkel résztvegyen az ünnepen.

Slatin pasa Bécsben. Az egyiptomi angol kormány főinspektora, Slatin pasa tegnap Bécsbe érkezett. A pasa tudvalóleg bécsi származású ember s valamikor a közös hadsereg tisztje volt s mint ilyen résztvett a boszniai okkupációban is. Később azután angol szölgálatba lépett és Gordon pasa oldalán harczolt. Így került a mahdi és Abdullah kalifa fogásába, ahol 12 esztendeig sanyílótt. Ma Slatin pasa az egyiptomi angol kormány legelső katonai hivatalnok. Bécsbe rokon látogatására jött. Egy osztrák hírlapíró meg is interjúvotta az érdekes vendéget az afrikai állapotokra vonatkozólag. Slatin pasa azt mondta a bécsi hírlapíróknak, hogy most Egyiptomban teljes nyugalom van s a kormány egész figyelmé Szudánra van iránytva, amely tudvalóleg óriási területi kiterjedésű föld. Ez idő szerint a legsürgösebb dolog annak a vasutnak kiépítése, amely Szudánt a tengerrel összekötsse. Slatin pasa pá' napig maradt az osztrák fővárosban.

Fejedelmek találkoztak. A száz törökök, mint Idrizbéli jelentik, július 8-án utazik O-Tatfirredre, ahol augusztus 1-ig marad. Augustus havtában a trónörökös a bécsi udvart is meglátogatja.

A várkert fál alatt. A királyi várpalotát hosszú ideig bizony csak a dalos madarak látták! Nem zavarta őket senki, pelyhes főkököt nem kellett féltetniük az emberi szemtől, olyan elhagyott, ember nem járta helyen voltak ott a királyi várpalota kertjében, akárcsak a Senni szigetén fészkeltek volna. Most azonban, hogy a fiatal József Ágost főherceg és családja a várpalotába költözött, a kert madarai zajosn esieségre új fészeket kaptak, a kis József Ferenc és László főhercegeket, meg a kis testvérkéjüket, Zsófia főhercegnőt. A gyerekek ott hempergek a fáván, felmásznak a fákrakörmönsen a fiuk hancuroznak sokat, mert nekik szabad, míg a kis Zsófia hercegnöksasszony egy léányöspésség megmondóságával és disztingválsággal Blauer Irén — a nyugalmazott honvédtábornok leányának — feljegyzése alatt sdtálat fel és alá az árnyas, terelbőyes fák alatt. A kéziművele aranyhajú és alig öt éves hába — leány Irén — természetesen retentelenen kíváncsi. Minden érdekl, mindent tudni akar, rendszeren mindent jobban és egy pillanat alatt ezer kérdés rajkát ki kiest feje. Meg-megill a fák alatt, a virágok előtt, a nagy lovaszobor árnyékában és kérdező, kérdező... minap is egy silbakoló katoná előtt állt meg hirtelenl-Eppen váltás ideje volt, új posztot kellett, a kis hercegnöksasszony csak halgatja eldumát, hogy: Posten reker-hinisz sliant! Posten mars! nem erü eből ér beütél se, nem is tejszik neki ez a furcsán fopozó kínai nyel, meg a nagyoknak ez a különös játéka — a kis orvól felhuzza, az sjtát legbgyeszi, nagy figyelmével végignézi a katonákra és egy szót szóval, elordul tolnak. Mert ő most haragszik! Telentenes mód haragszik, ha bírna a fülkét, talán még azokba is belekötne. Így — mint minden affle haragzó szegény nő — magába fojtja a mérgét és még a nevelőnőnek sem felel. Egyetlen egy káder séresem felé egyetlen egy szóval. Végre Blauer asszonyának jut valami az eszébe. Ravaszul mosolyog és odabajlik a kis hercegnöksasszony felé:

— Aztán mi vagy te — olasz? — Nem, just szent! — Hát talán: német? — Nem, nem, just szem! — De hát micsoda? — Magyar vagyok! — kiáltja önzetelenen a kis leány és etől fogva már egy pereg a nyelve, mint a tüzró pattant a földi menyecskeknék.

Hogy a magyarok isene növszeze azá! — Vatikán és kvirinál. A most uralkodó pápa mindjárt trónralézés után burkoltan bár, de mégis elég érthetően kifejezte azt a szándékát, hogy a „non possumus” elveivel szakítani akar és a riedeg negaczióból ki akar lépni. A Vatikánban IX. Pius pápa uralkodása óta örözt hagyományával azonban ő sem szakított mindjárt. Ezer meg ezer szakkalal gyökerezik az ilyen hagyomány a hierarchiában és átmenet nélkül az ilyen politika változás el nem képzelhető. Az ellenetek a Vatikán és a Kvirinál között soklat nagyobbak voltak, semhogy egyúrrsal át lehetett volna azokat hidalni. A régi fanatikusok száva is akadályozhatta a pápát, amikor az olasz királyság és a pápászó közt az ellentétet el akarta simítani. Most azonban — így jelentik Rómából — jelentős lépés történt, amely a kibékülés eszméjét gyorsabban viheti előre. A elentes szerint ugyanis a római kardinalis vikárius 1870 óta holnap látogatja meg először a katonai kórházat. A látogatás hivatalos lesz és nemcsak vezénylő tábornokok, hanem a hadügyminiszter is jelen lesz. — Lehet tehát, hogy a holnapit találkozás nagy fordulópontot jelent a Vatikán politikaában, amelynek egész Itália történetére messzire, talán századokra kiható jelentősége lesz.

Szomorú évforduló. Holnap, július 3-án lesz a szerencsétlen közigazgatói útköznek harmincnyolczadik évfordulója. Az ugynevezett északi vander Bendeke tábornozseregy alatt az Elba vonalára támaszkodva erős állásban várta be a poroszokat, a kiket Moltke vezetett. Az osztrák hadsereg már az útköz előt nagy hátrányban volt a poroszokkal szemben, legkivált azért, mert a vezetésig körében nagy egyenlenséget urakodott. A oroszok fegyverrelé és felsze élése is sokkal jobb volt, a régi fegyverek a porosz hátulhölveit nem mérközhettek, az osztrák rohamtáncba nem állhattak meg a poroszok esztárszék-rendszerevel szemben. Az útközében számos magyar ezred vett részt, u. m. a 68-ik számú szolnoki Rodich, a 71-ik számú trenesni Lipót toszkani nagyzerege, a 2-ik számú székely Sándor orosz czár, a 12-ik számú magyar Vinos főherceg nevét viselő gyalogezred és még számos magyar csapat. Különösen vitézlü verekedtek az Edelsheim Gyulay vezér-örngy ezrednöksége alatt álló huszárök, kiknek egyik parancs, a Frigyes Károly nevét viselő heles huszárök Degenfeld gróf ezredesei élükön a porosz gárdán vágta keresztül magukat és így csatlakoztak a fősergehez. Az útközben azonban a benne résztvett csapatok minden vitézsége mellett elvesztet. A győztes poroszok tömérdek ágyút, löszert, hadiszert etjettek hatalmukba. Az útközben esztendővott a háború kimenetele ére is, utána a bécsi udvar rögtön alkudozsókba becsatkozott és megkötötte a pozsonyi béket.

London, júl. 2. Kienzen bombázalmat és a... London, júl. 2. Kienzen bombázalmat és a... London, júl. 2. Kienzen bombázalmat és a...

pezzek. Az intézet egyébiránt a most bevezetett tantervben is erőteljesen fejlődött két évfolyamát 94 rendszeres és 48 rendkívüli hallgató látogatta, a kik valamennyi középiskolai vagy felső kereskedelmi iskolai érettség vizsgálat alapján vétettek fel. Az Aszkolai Intézetben a felvételt követően a kereskedelmi iskolák modern berendezési költséges helyiségekbe került, a hallgatók számára szakkönyvtárt és olvasótermet rendeztek be.

A kereskedelmi főiskola átköltésére hivatalos hírvében feljuttatunk nem szükséges, elég ha annyit mondunk még, hogy az intézmény hivatalosan egyebek között kereskedelmi képzésüknek számára oly kiváló szerkezetet nevelni, akik az után a gyakorlatban — hivatásuknak megfelelő — egész készségükkel tudásukkal hazai kereskedelmi viszonyainknál fogva — nagy szükségünk van.

Paritás a jegybanknál. Az Osztrák-Magyar Bank vezérigazgatója a mai napon a következő levelet kapta:

Igen tisztelt Szerkesztőség!

Becsés lapjának tegnapi (29.) száma „Paritás a jegybanknál” című cikkét irta: „Míg a jegybank osztrák fiókintézetét illető rendelkezéseit változtatás nélkül megőrzöm, addig a magyar váltóbankoknál teljesen elfogadom, teljesen a saját költségükön kell megfizetni a váltóbankok teljesítményét.”

Nem tudom mire alapítja a nagyrabesült szerkesztőség e közleményét, de konstátálom, hogy az épp oly téves, mint a „Budapesti Hírlap”-nak múlt heti híresztelése, hogy a m. kir. pénzügyminisztérium nemetl levelez a jegybankkal. A fő- és fiókintézetek váltóbankok vagy magyar, mint az osztrák bankokhoz díjtalanul látják el tisztviselői, a magyar kir. pénzügyminisztérium pedig csak magyar átiratokat intéz a bankhoz. Természetesen a bank is magyar miniszterrel és általában minden magyar hatósággal, magyarul levelez.

Még utána arra kérem a tisztelt szerkesztőséget, hogy a fenti közleménynek becsés lapján térjen engedni szíveskedjék.

Bécs, 1904. évi július hó 1-én.

Kiváló tisztelttel
Franger.

A szegedi országos borviszár. A Magyar Szőlőszőlő Országos Egyesülete az év szeptember havában a vendéglősök nagyszámú gyűlésével kapcsolatban országos borviszárát rendez Szegeden, a melyre előkészületek már folyamatban vannak. A borteljesítők felhívta az egyesületet, hogy vegyenek részt a viszáron. Ugyanazon azon buzdították az egyesületet, hogy a külföldiek érdeklődését is felkeltse. A Magyar Szőlőszőlő Országos Egyesülete ezeket a borviszárokat évről-évre rendeztesíti akarja.

Állandó gyümölcskültetés. Keskenyem már régen nem volt akora gyümölcstermés, mint az idén. A sok gyümölcs értékesítésének előmozdítása végett az ottani gazdasági egyesület igen praktikus gyümölcskültetéset rendez, a mely e hó lejeén nyílt meg. Kiállítást minden keskenyi gyümölcstermő díjtalanul, még csak bejelentés nélkül, hogy kiállítást akar. A termelő egyszerűen bevisz piaci eladásra szánt kiváló gyümölcsöt, hogy tényleg valót s azt az eladási árát az eladási árát megjelölésével átadja a kiállítási iroda vezetőjének. A kiállítás a déli órák kivételével egész nap nyitva áll az érdeklődőknek, belépti díj nincs. Magán a kiállítás nyomban megrendezéseket is lehet tenni, illetőleg tájékoztató lehet az eladó készletről. Vevők — főleg külföldről — máris tömegesen jelennek meg, a megvásárolt idején 20—25 vagonnal vittek naponta Keskenyemről gyümölcsöt, a barackviszáron idején pedig napi minimális 100 vagon forgalomra számítanak.

Nemzetközi szövetkezeti kongresszus. A szeptemberben tartandó nemzetközi szövetkezeti kongresszus kapcsolatban a magyar és külföldi szövetkezetek kiállítását rendeznek, amelyre már eddig is nagyarányú előkészületek tettek a részvétel szövetkezetek. A kongresszus rendező bizottsága ezen a kiállításon eljárási és magyar szövetkezeti irodalmat minél teljesebben bemutatni, nemcsak a hazai közönségnek, hanem a külföldi látogatóknak is. Ebből az okból azzal a kéressel fordul a rendező bizottság a magyar irodákhoz, akik a szövetkezeti témán működnek, hogy műveiket, vagy az általuk szerkesztett lapok, folyóiratok egyes évfolyamait a nemzetközi szövetkezeti kongresszus kiállítási bizottságának (Baross-utca 13.) küldjék.

Bankok kimutatása. Az Osztrák-Magyar Bank állása június 30-án ez volt: Bankjegyforgalom 1.656.056.000 (+104.678.000) korona, csekélykéslet 1.502.852.000 (-359.000) korona, lezártoknál tartozás 305.451.000 (+76.707.000) korona, lombardkölcsönök 41.156.000 (+2.159.000) korona, adómentes bankjegytartás 244.008.000 (-105.026.000) korona.

A német Birodalmi Bank június 30-áról a következő kimutatást közli: Aktívák: Értékvesztés árfolyamképes német pénzben, aranyrudakban nagy külföldi értékekben, fontját 1392 márkával számítva 870.048.000 — 126.492.000 birodalmi pénzügyek 25.569.000 — 4.013.000 más bankjegyek 6.832.000 — 26.661.000 váltótartás 950.800.000 + 12.225.000 lombard követelés 157.230.000 + 96.993.000 értékpapírok 128.690.000 + 35.863.000 egyéb aktívák 104.199.000 + 4.440.000 Passzívák: Aktívák 150.000.000 változatlan tartóállapok 51.614.000 bankjegyforgalom 1477.852.000 + 269.584.000 napról napra esedékes követelések 539.753.000 — 80.814.000 egyéb passzívák 24.209.000 + 1.385.000.

Kisérletek a sertésvesz elleni szerről. A földművelésügyi miniszter az O. M. G. E. és az Erdélyi Gazdasági Egyesület kiküldöttjeinek s más szakemberek részvételével a Simay-féle sertésvesz elleni szerről folytatott kísérletek eredménye s az állatorvosok főiskolának a szerre nézve adat szakvélemény tárgyában érkeztetett tartott. A kísérlet eredménye felett kifejtendő eszmecsere után s a felszólalók lényében egyező javaslatainak figyelembevételével Tallian miniszter elrendelte, hogy a gazdálkodás megújítására egy kísérletet tesz. Ezt a kísérletet két menésiről, valamint az O. M. G. E. és az Erdélyi Gazdasági Egyesület által felkért és megjelölt nagyobb birtokok s végre a miniszter által kiválasztott felkért egy tekintélyes sertésvesz elleni birtokok állományában fogják legközelebb végrehajtani.

Szállítások. A budapesti kereskedelmi és iparkamara irodájában a következő szállítási hirdetmények tekinthetők meg: a szerb királyi államvasutak igazgatósága Belgrádban: vasúti függvényök, paszomány-árak és kárpitos szükségletek (pályázati határidő: július 13.) a spanyol kir. posta és táviróigazgatóság Madridban: telefonhálózatok létesítése és kábelezése (július 18.). Belmez város (Cordova) kerület, Spanyolország villámvilágítási központi telephely létesítése és kihasználása Belmez, Pueblo nuevo del Terrible és Penirroya községekben (július 20.), a máv. igazgatósága: ócska felmunkások eladása (július 22.), gyulfehérvári es. és kir. katonai élelmiszerraktár: tűzifa és fűszénállítás (július 11.).

Arverések. A tavaszonban. Ingóságokra a következők elten: Frano Lipó. IV. kerület, Városház tér 2. július 4. délelőtt fél 12. — Grósz Sándor 1. kerület, Úri utca 15. július 9. délután 2. — Barna László 1. kerület, Gend utca 12. július 4. délelőtt fél 12. — Ingatlanokra a következők elten: Dobak Albert utca 20. délután 3. — Berger Móricz Adófi út 2. délután 3. — Kellner Miksa július 18. délelőtt 10. — Osv. Volkman Henrik és társai július 13. délután 3. — (V. kerület, Alkotmány utca 14. földszint 1. ártvérsí term.) — Süss Nándor utca Rauch Julia július 18. délelőtt 10. — (II. kerület, Fő utca 75. I. emelet 10.)

A vidéken. Ingóságokra a következők elten: Szántó Dezső Dávid utca július 18. délelőtt 9. — Csukor Vilmos Napkor július 8. délelőtt 9. — Schwarzer Rezső Pusztaszőlő július 4. délután 3. — Buro Popper Ármán Biesicz július 6. délelőtt 10. — Par. Ád. Nyírbátor július 4. délelőtt 10. — Tauszig és Klinger czég Páris július 8. délelőtt 9. — Ingatlanokra a következők elten: Schmalz Jenő s neje Némethy utca 1. délelőtt 10. — Massarovits István G. Zsellafalva augusztus 1. délelőtt 10. — Zsulán Demeter Nagyker. július 18. délután 4. — Aniczás Mária Szamostelek Szentember 20. délelőtt 9. — Polacek Janka Szeged szeptember 3. délelőtt 9. — Jakubovics Sándor Pozsony július 18. délután 3. Wolf Móricz és társai Sepsésvár augusztus 2. délután 3. — Ghráfs Sándor S. Szentgyörgy augusztus 2. délután 8. — Kuty Karoly és társai Székelyhíd július 14. délelőtt 9. — Schnur Mihály és neje Varjas július 23. délelőtt 9.

A BUDAPESTI ÁRU-ES ÉRTEKTŐZSDE

Gabonafőzsde.
A gabonapiacra ma ismét egy kis fordulat állt be. A tegnapi lángha irányzatot szilárdan váltotta fel, mert a termérsől kedvezőtlen hírek érkeztek, amelyek a kínai-kulái hőszéget együtt a baissé-partot fedezésekre késztette. Azonkívül pedig nagyobb mértékű véleményváltások is történtek, a melyek szintén hozzájárultak az irányzat megváltoztatásához. A malomok ma is kevés készbuzát, de annál több papirus buzát vettek, Erdétes azonban, hogy a legközelebbi hetekben szállítandó új buzát a malomoknál és nagyobb czégeknek a papirusbuza árához viszonyítva, csak nagy árkülönbséggel lehet elhelyezni.

Az amerikai piacokról, nevezetesen Newyorkból és Chicagóból jelentik, hogy az ottani buzaüzlet felé fordult a mezőgazdasági és kellemesebb európai árjelenségek szilárdan indult, de az üzlet vége felé kedvező időjelenségre és nagyobb hozatok reményében elengyült. — Tengeri gyenge hozatokra s jobb exportkeresetre szilárdan indult, később azonban buzával egyetemben elengyült, zártat felé azonban Armour vételére némi áruváltás állott be.

Argentínában buenos-airesi távirati jelentés szerint gyenge kereslet mellett a múlt heti gabonaiüzlet változatlan volt. Az összes ezidők minősége a legtöbb árunál kitűnő és a jelentések általában kedvezők.

A látható készletek tettek

t o n n á k k a n	
utolsó héten	utolsóötletti héten
Buza 80000	72500
Tengeri 95000	97000

Heti elhajtás tett

t o n n á k k a n	
utolsó héten	utolsóötletti héten
Buza 67000	188000
Tengeri 202000	311000

A készarupiacra ma gyenge kínálat és ugyanolyan kereslet miatt, csekély üzlet volt s készbuza mindössze mintegy 10,000 mm. kelt el 5 fillérel magasabb áron. Rozs mérsékelt forgalom mellett változatlan. Helyben és helybeli paritásra prompt szállítva 6,20—6,30 koronájig jegyzik. Takarmányára csendes; helyben és helybeli paritásra 5,90—6,25 koronájig jegyez prompt szállítva. Zab mérsékelt forgalom mellett tartott, helyben 5,50—6,15 koronájig fizetnek. — Tengeri 2 és fél—5 fillérel drágább. Prompt helyben és helyben paritásra 5,25—5,30 koronájig jegyzik. Káposztapreze 10,10 korona készpénzzel helyben adottak el. — Mai eladások.

Buza. Tiszavidék: 200 mm 80 kg 9,27 és fél kor, 400 mm 80 kg 9,25 kor, 100 mm 80,5 kg 9,15 kor, 100 mm 80 kg 9,15 kor, 500 mm 80 kg 9,25 kor, 100 mm 80 kg 9,20 kor, 200 mm 80 kg 9,30 kor, 400 mm 80 kg 9,20 kor, 500 mm 80 kg 9,15 kor, 100 mm 80 kg 9,15 kor, 9,20 kor, 500 mm 78 kg 9,20 kor, 200 mm 78 kg 9,15 kor, 700 mm 79 kg 9,15 kor mind három hónapra.

Téjermeyei: 1775 mm 77 kg 8,97 és fél kor mind három hónapra.

Festményesek: 200 mm 80 kg 9,10 kor 100 mm 80 kg 9,10 kor, 200 mm 79 kg 8,95 kor 100 mm 78,5 kg 8,95 kor 100 mm 77,5 kg 8,90 kor, mind három hónapra.

Toma: 1800 mm 77 kg 8,85 kor három hónapra.

Dinsági: 200 mm 77 kg 8,60 kor mind három hónapra.

Bácskai: 100 mm 76,5 kg 8,85 kor mind három hónapra.

Dunai: 700 mm 76 kg 8,65 kor három hónapra.

Szerb: 1000 mm 75,5 kg 8,40 kor mind három hónapra.

Rozs: 100 mm 6,32 és fél kor 800 mm 6,30 kor 200 mm 6,30 kor, készpénzzel mellett paritásra.

Arpa: 100 mm 6.— kor, készpénzzel mellett.

Zab: 100 mm 6,12 és fél kor, 150 mm 5,92 és fél kor, 200 mm 5,90 kor 200 mm 5,70 kor, készpénzzel, mellett paritásra.

A határidőszűl. kedvező mezőgazdasági hírek hatására azaz zúladan indult, sőt később fedezésekre és véleményváltásokra még jobban megmozdult. Kötettek.

Délelőtt:
Buza októberre 8,73, 8,84, 8,88 k.
Rozs októberre 6,33, 6,58, 6,61 k.
Tengeri júliusra 5,22, 5,24, 5,22 k.

Tengeri augusztusra 5,94, 5,95, 5,96 k.
Tengeri májusra 5,55, 5,59, 5,61 k.
Zab októberre 6,12, 6,13, 6,15 k.

1 óra 30 perczkor záródnak:
Buza októberre 8,85—8,86 k
Rozs októberre 6,56—6,59
Tengeri júliusra 5,20—5,21
Tengeri augusztusra 5,34—5,35
Tengeri májusra 5,59—5,60
Zab októberre 6,12—6,13

Délutáni forgalom.
A délutáni tőzsdé irányzata, noha a forgalom kevésbé éns volt, szilárd maradt.

4 óra 30 perczkor záródnak:
Buza októberre 8,84—8,85 k
Rozs októberre 6,56—6,57
Zab októberre 6,12—6,13
Tengeri júliusra 5,21—5,22
Tengeri augusztusra 5,33—5,34
Tengeri májusra 5,61—5,61
Repeze augusztusra 10,15—10,25

Budapesti gabonaforgalom.
Budapesti gabonaforgalom az utolsó 24 óra alatt a következő volt:

Erkezett:	Elszállított:
Buza 24441 mm.	8211 mm.
Rozs 406 >	>
Arpa 214 >	>
Zab 1722 >	2506 >
Tengeri 19122 >	39263 >
Repeze >	>
Liszt 204 >	11022 >
Korpa >	1865 >
Összesen 46109 mm.	62867 mm.

A heti gabonaforgalom pedig június 24-ét július 1-ig ez volt:

Buza 133 450	elszállított 11 292
rozs 9 390	3 223
árpa 5 836	100
zab 40 962	15 720
tengeri 126 161	90 398
repeze 1 711	
liszt 2 888	88 427
összesen 320 398	223 163

A budapesti raktárkészlet
június 30-án:

Buza	147200	nyugati fűrészek méter mázsákban 2443
Rozs	22400	205
Arpa	900	
Zab	84100	467
Tengeri	81800	
Repeze	9500	1829
Liszt és korpa	11100	32527

Terménytőzsde.
A terménytőzsde ma üzletelen volt.

Értéktőzsde.
A mai tőzsde nagyon csendes volt. A külföldi piacokról ösztönzés nem érkezett, nálunk pedig a spekuláció tartózkodó álláspontot foglalt el. Így tehát a forgalom a legszűkebb korlátok között mozgott, a hangulat azonban mindvégig kedvező volt. Különösen egyes helyi értékek iránt mutatkozott nagyobb érdeklődés, melyek közül Magyar Árszfalyár részvények 7, Pesti Magyar Kereskedelmi Bank részvényei 5 koronával emelkedtek. Ellenben a kerámiai téglaárny részvényei a kedvezőtlen mérleg miatt 10 koronával alábbszálltak. A nemzetközi értékek piaczin a tegnapi árfolyamok maradtak érvényben.

Előzőzsde
Az előzőzsde nagyon csendes volt, az árfolyamok állandók maradtak. Kötettek: Osztrák hitelrészvény 642—642,50, magyar hitelbank 731—732,50, magyar lezártok és pénzváltóbank —, magyar jelzáloghitelbank II. kib. —, magyar államvasút 633,50, déli vasút —, rimamurányi vasút 491,25, magyar koronajáradék —, közúti vasút —, villamosvasút 331,50.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 642,50—642,50, magyar hitelbank 732—732,50, magyar lezártok és pénzváltóbank 450—451,—, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 500—501,—, magyar államvasút 632,50—633,75, déli vasút 78,—, 78,— rimamurányi vasút 491,50—492,—, magyar koronajáradék 97,15—97,20, magyar aranyjáradék 118,—118,50, közúti vasút 573—573,50, városi villamos vasút 331,50—332,—.

Déli tőzsde.
A déli tőzsde rendkívül csendes volt, az árfolyamok alig változtak. Kötettek: Osztrák hitelrészvény —, magyar hitelbank 731,25—731, magyar lezártok és pénzváltóbank —, magyar jelzáloghitelbank II. kib. —, osztrák-magyar államvasút —, déli vasút —, rimamurányi vasút 491,50, magyar koronajáradék —, magyar arany —, közúti vasút —, városi villamos vasút 330—331,25.

Prémium-üzlet: Díjbiztosítások osztrák hitelben hónapra 3—4 k., nyolc napra 6—8 k., 1904. július végére 12—14 korona.

Utőzőzsde.
Az utőzőzsde kőtés nem történt, a hangulat nyugodt volt.

3 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 642—642,50, magyar hitelbank 731,50—732, magyar lezártok és pénzváltóbank 450—451,—, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 500—501,—, osztrák-magyar államvasút 633,50—634 déli vasút 78,—, rimamurányi vasút 491,—492,—, magyar koronajáradék 97,15—97,20, magyar aranyjáradék 118—118,50, közúti vasút 572,50—573,— városi villamos vasút 331—331,50.

BÉCSI GABONATŐZSDE.
Bécs, július 2. (Az Egyetértés távirata). Szilárdabb budapesti jelentésekre az irányzat itt is jelentékenyen megmozdult. Az üzlet maga azonban ma is minimális volt; fel-ötletideki buzát igen keveset kínáltak, pedig erre voltak névők. Az áruk a múlt heti zárlati árához képest változatlanok. Rozs lángha, ó-rozsot sürögősen kínálnak; új rozsból is hoztak már mintákat a piacra, sőt jóvó hitei szállítása már ártultak is. A kőrt és kínált árak azonban még nem irányadók. A zab 15 fillérel, tengeri 5 fillérel drágább.

Szűz üzletlen. Kontingens kész szesz 46,80 —47 k. és szes mai ára a múlt hetéhez képest 30 fillérel alacsonyabb.

BÉCSI ÉRTEKTŐZSDE.
Bécs, július 2. (Az Egyetértés távirata). A külföldi tőzsdék kedvező jelentései kapcsán a mai ózdsde barátságos hangulatú nyílt meg a forgalom, azonban ma is igen szűk mederben mozgott. Nagyobb érdeklődés csupán egyes sornopériékek, nevezetesen a cseh bányarészvények, a Poldikóhó és a wienbergi téglaárny részvényei iránt mutatkozott. A vezető outlése értékek nyugodtak maradtak s nem tarthatók meg kezdetben jegezett magasabb árfolyamukat. Járdekek és valuták üzletelnek.

11 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 642,50, magyar hitelbank 730,—, osztrák-magyar államvasút 633,50, Uniobank —, déli vasút 79,50, alpesi hánya 419,50, rimamurányi vasút 491,50, prágai vasút —, májusi járadék 92,25, magyar koronajáradék —, török sorjegy 129,—, német birodalmi márká 117,38, hirtlenbergi —, Kárpáti petroleum részvények —, Länderbank —, Anglobank —, Bankverein —, Ebavölgyi vasút —.

A déli tőzsde ártott árfolyamokkal nyugodtan nyílt meg.

Jegyzetek: osztrák hitelrészvény 642,25, magyar hitelbank 750,—, Länderbank 426,—, Uniobank 615,—, Anglobank 279,—, Bankgyesület 512,50, osztrák-magyar államvasút 633,25, déli vasút 79,50, elhavölgyi vasút 423,—, alpesi hánya 419,25, rimamurányi vasút 491,50, prágai vasútnyár —, májusi járadék 92,25, magyar koronajáradék 97,10, török sorjegy 122,25, német márká 117,36, Adria részvények —, Magankamatláb 3%.

Bécs, július 2. (Magyar Értékek távirata). 4. százalékos aranyjáradék 118,35, Tisza és szeged. sorj. 161,—, Magyar hitel-részv. 732,—, M. lez. és váltóh. részv. —, Rimamurányi 491,25, M. ezüstbör. —, Adria hajózási r-t 406,50, Magyar koronajáradék 97,10, 4 százalékos magy. jelz. hirt. kötv. 97,55, M. ny. k. sorjegy 206,50, Kassai-erőh. r-v. részv. —, M. keresk. bank —, M. jelzáloghitelbank 499,—.

Bécs, július 2. (Osztrák Értékek távirata). 4,2 százalékos papírjáradék 99,25, 4,2 százalékos ezüst járadék 99,15—99,90, 4 százalékos osztr. aranyárny. 118,25, Osztr. koronajáradék 97,25, 1890 sorjegy 151,90, 1864. sorjegy 277,—, Osztr. hitelsz. 92,25 —, Osztr. hitel-részv. 641,50, Angol-osztrák —, Uniobank 615,50, Bécsi bankverein 512,—, Osztr. Länderbank 425,50, Osztr. magy. bank 16,20, Osztr. magy. államv. 633,—, Déli vasút 79,50, Elhavölgyi vasút 423,—, Duna-gőzha-társ. 845,—, Alpesi részv. 418,50, Dohány-részv. 345,—, 20 frankos 1901. Cs. k. arany (vert) 11,33, Londoni váltóár 230,40, Német bankváltók 117,40, Lipcsohó 359,—, osztr. Lloyd 680, Török sorjegy 129,25, szárd.

KÜLFÖLDI ÉRTEKTŐZSDEK.
Berlin, július 2. (Az Egyetértés távirata). A hangulat ma is szilárd volt. A káli syndikátus létesítése kedvezően hatott. Kohászrészvények az első árfolyamemegállapításkor valamivel magasabbak voltak. Szentesrészvények általában tartottak. Bankok kevésbe változtak, járadékok szilárdok. Lübeck-Buchener némi érdeklődést keltett. Járadékok közül spanyolok, törökök és argentinaiak javultak. Magánkamatláb 2 és háromnegyed százalékos.

Zárlatok jegyzetük: 4,2%-os papírjáradék —, 4%-os osztrák aranyjáradék 101,25 osztr. hitelrészvény —, déli vasút 16,90, orosz bankjegyek 216,—4%, új orosz kölcsön —, Disconto Commandit 137,50, dynamit trust 205,—, harpeni 198,60 4,2%-os papírjáradék 99,30 4%, magyar aranyjáradék 100,—, magyar koronajáradék 97,75, osztrák-magyar államvasút 135,40, bécsi váltóár 85,15, olasz járadék —, új villamosági Eison 215,75, gelsenkircheni 216,75, Laura-ko 243,50 szárd.

Frankfurt (Zárlat) július 2. 4,2% papírjáradék 100,14, 4% osztr. aranyjáradék 101,—, 4% Magyar aranyjáradék 100,—, Osztr. hitel. részv. 202,10, Osztrák-magyar államvasút 135,50, Észak-nyugati vasút —, Bostelradai vasút —, Londoni váltóár 203,90, Bécsi bankverein 129,95, Villamos-részvény 143,—, új. arany kölcsön 83,49 4,2% ezüst-járadék 100,40, Osztr. koronajáradék 100,—, magyar koronajáradék 97,50, Osztr. magy. bank 115,80, Déli vasút részvény 16,90, Biberölgyi vasút —, Bécsi váltóár 85,15, Párisi váltóár 80,96, Rio-háti-részvény —, Alpesi bányarészv. 210,— szárd.

Páris, júli. 2. (Zárlat) Osztr. magy. államvasút —, új. görök konzol 87,05, Egyiptomi járadék 106,25, Magyar aranyjáradék 101,95, Török sorjegy 124,75, Meridionálisan —, 4% olasz járadék 104,75, Banque Ottomane 569,—, Crédit ioncier de France 694,—, Alpi bányarészvény —, 4% 1890 román kölcsön —, Görög kölcsön 208,50, Váto Osztrákországi 0,07% —, Váto Amsterdamra 206,62, Váto Brüsszelre 0,07% —, De Beers 487,—, Chartered 44,75, 5% hiszámj. kötelezvény 431,—, Déli vasút —, Váto Londonra 251,80, Osztrák aranyjáradék 100,95, Osztr. Länderbank —, Banque de Paris 116,5—, 3% franczajáradék 98,57, 4% spanyol járadék 88,52, 3% új törleszthető járadék —, Osztr. felhívhatóság 12,86, Déli vasút el őbb-ségi kötv. 222,50, 4% 1890 román kölcsön 87,00, Dohányrészvény 284,—, Váto Bécsre 104,12, Váto német piacokra 124,15, Rio 131,9,—, East Rand 190,50, Randsteinen 78,50, Magyar Jelzálogbank 531,—, Wyoming-petrol. —, szárd.

London, júli. 2. (Zárlat) Angol consols 99,13 Spanyol járadék 86,63 4,2%-os magy. aranyjáradék 100,50, 4%-os román 65,—, lezártoknál kamatláb, 2,13, Bécsi váltóár 76,—, Chartered 165,—, Randsteinen 78,50, De Beers 19,—, déli vasút 3,25 olasz járadék 104,75, 4% osztr. aranyjáradék —, Canada Pacific vasút 128,13, ezüst 96,38 7 százalékos magy. aranykölcsön —, East Rand 77,—, Randsteinen 103,75 gyenge.

Hamburg (Zárlat) július 2. 4,2%-os ezüstj. járadék 99,20, sorjegy 152,70, déli vasút 16,70, 4,2%-os osztrák aranyjáradék 100,70, osztrák hitelrészvény 201,75, osztrák-magyar államvasút 135,50, olasz járadék 103,40, 4%-os magy. aranyjáradék 100,— csendes.

London, július 2. Angol consol 90,63.

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDEK.
Prága, július 2. Nyers cukor helyben és Auszhang azonnal szállítva 21,65, új camjagóra —,— k.

Hamburg, július 2. Kávó Santos good Average júliusra —,—, szeptemberre 33,50, decemberre 34,25 márciusra 35,— májusra 35,50 márká.

Bécs, július 2. Finomított cukor Bécsben 68,75 Prágában és Lembergben 67,50, Krakóban 67,75 korona nyagyan. Kockacukor 2 koronával, készben 1 koronával drágább.

Hamburg, július 2. Nyerscukor júliusra —,— júliusra 18,70, augusztusra 18,95 szeptemberre 19,—, ok

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

Olvasóinkhoz.

Uj és nagy feladatok előtt állunk. A katonai hatalom mérhetetlen milliók sulyával nehezedett ránk ismét s ezt a militarizmusnak kisajtoltt újabb áldozatot csupán gazdasági önállóságunk kivívásával ellensúlyozhatjuk. Eddig is kívánságunk volt ez, de most teljes fegyverzetben fogunk kilépni mindnyájan, akik igaz magyarok vagyunk, ennek az önállóságnak a kiküzdésére. Nemcsak ellenőrzők leszünk, de támadók is.

A független ellenzékkel küzd egy sorban az Egyetértés, szöszölője lenni most még az eddiginél is fokozottabb mértékben óhajt, mert hiszen Kossuth Ferenc az élelén s az ő derék táborának eszméit tolmácsoljuk.

Munkában előrehaladni, ez a politikuskok kötelessége, őket e munkában serkenteni, ez a magyar sajtó feladata. Legalább ezt tekintni kötelességnek az Egyetértés.

Es ehhez kérjük mi a magyar olvasóközönség támogatását. Nagyhangú igényeket helyett csak azt fogadjuk, hogy maradjunk továbbra is, akik voltunk harminezolyos esztendőn át: rendíthetetlen előharcosai a független és szabadelvű eszméknek, őrői a negyvenyolcas tradícióknak, a magyar úri közönség lapja, őszinte és hű híradója, a miben kell, irányítója, naponként érdekes dolgokkal, előkelő hangon a szókratizatója. Hírforrásaink az európai sajtóhoz méltó nagy számmal vannak, országgyűlési tudósításaink bősége, változatosága, elevensége páratlan a magyar sajtóban, irodalmi, művelődési közlelményeinket a magyar irodalom előkelő írásként, gazdasági cikkeinkre az eddiginél is nagyobb sulyt helyezünk s a külső munkatársak díszes nagy sora mellett a szerkesztőknek több mint husz tagból álló irogárdája farad azon, hogy a lap régi jó híréhez méltó legyen.

Regényeinkre különösen nagy sulyt helyezünk. Legutóbb eredeti regényt adtunk közre, most az angol irodalom egy kiválóságának pompás művét adjuk olvasóinknak, legközelebb pedig, még ebben a hónapban a világirodalom egyik népszerű jelesének legújabb művét közöljük. A miből megtelhet, hogy milyen színvonalon óhajtjuk tartani továbbra is ezt a rovatot.

Kedvezményekben is előljár az Egyetértés. Ünnepi ajándékaink kivül, a melyek valóságos irodalmi esemény-számba mennek, már (most készülő albumunk

A nagy háboru története és nagyarányu méltatása egyenesen szentkezelt (lesz) előfizetőink kedvezményes áron kapják a Divatszólót, a ház asszonyának kedves olvasmányát: negyedévre 1 ft-ért. Ujjonnan belépő előfizetőinknek kívánatra ingyen megküldjük a folyó regény megjelent folytatásait.

A nagy háboru története és nagyarányu méltatása egyenesen szentkezelt (lesz) előfizetőink kedvezményes áron kapják a Divatszólót, a ház asszonyának kedves olvasmányát: negyedévre 1 ft-ért. Ujjonnan belépő előfizetőinknek kívánatra ingyen megküldjük a folyó regény megjelent folytatásait.

A nagy háboru története és nagyarányu méltatása egyenesen szentkezelt (lesz) előfizetőink kedvezményes áron kapják a Divatszólót, a ház asszonyának kedves olvasmányát: negyedévre 1 ft-ért. Ujjonnan belépő előfizetőinknek kívánatra ingyen megküldjük a folyó regény megjelent folytatásait.

A nagy háboru története és nagyarányu méltatása egyenesen szentkezelt (lesz) előfizetőink kedvezményes áron kapják a Divatszólót, a ház asszonyának kedves olvasmányát: negyedévre 1 ft-ért. Ujjonnan belépő előfizetőinknek kívánatra ingyen megküldjük a folyó regény megjelent folytatásait.

A nagy háboru története és nagyarányu méltatása egyenesen szentkezelt (lesz) előfizetőink kedvezményes áron kapják a Divatszólót, a ház asszonyának kedves olvasmányát: negyedévre 1 ft-ért. Ujjonnan belépő előfizetőinknek kívánatra ingyen megküldjük a folyó regény megjelent folytatásait.

A nagy háboru története és nagyarányu méltatása egyenesen szentkezelt (lesz) előfizetőink kedvezményes áron kapják a Divatszólót, a ház asszonyának kedves olvasmányát: negyedévre 1 ft-ért. Ujjonnan belépő előfizetőinknek kívánatra ingyen megküldjük a folyó regény megjelent folytatásait.

A nagy háboru története és nagyarányu méltatása egyenesen szentkezelt (lesz) előfizetőink kedvezményes áron kapják a Divatszólót, a ház asszonyának kedves olvasmányát: negyedévre 1 ft-ért. Ujjonnan belépő előfizetőinknek kívánatra ingyen megküldjük a folyó regény megjelent folytatásait.

A nagy háboru története és nagyarányu méltatása egyenesen szentkezelt (lesz) előfizetőink kedvezményes áron kapják a Divatszólót, a ház asszonyának kedves olvasmányát: negyedévre 1 ft-ért. Ujjonnan belépő előfizetőinknek kívánatra ingyen megküldjük a folyó regény megjelent folytatásait.

A nagy háboru története és nagyarányu méltatása egyenesen szentkezelt (lesz) előfizetőink kedvezményes áron kapják a Divatszólót, a ház asszonyának kedves olvasmányát: negyedévre 1 ft-ért. Ujjonnan belépő előfizetőinknek kívánatra ingyen megküldjük a folyó regény megjelent folytatásait.

A nagy háboru története és nagyarányu méltatása egyenesen szentkezelt (lesz) előfizetőink kedvezményes áron kapják a Divatszólót, a ház asszonyának kedves olvasmányát: negyedévre 1 ft-ért. Ujjonnan belépő előfizetőinknek kívánatra ingyen megküldjük a folyó regény megjelent folytatásait.

A nagy háboru története és nagyarányu méltatása egyenesen szentkezelt (lesz) előfizetőink kedvezményes áron kapják a Divatszólót, a ház asszonyának kedves olvasmányát: negyedévre 1 ft-ért. Ujjonnan belépő előfizetőinknek kívánatra ingyen megküldjük a folyó regény megjelent folytatásait.

A nagy háboru története és nagyarányu méltatása egyenesen szentkezelt (lesz) előfizetőink kedvezményes áron kapják a Divatszólót, a ház asszonyának kedves olvasmányát: negyedévre 1 ft-ért. Ujjonnan belépő előfizetőinknek kívánatra ingyen megküldjük a folyó regény megjelent folytatásait.

A nagy háboru története és nagyarányu méltatása egyenesen szentkezelt (lesz) előfizetőink kedvezményes áron kapják a Divatszólót, a ház asszonyának kedves olvasmányát: negyedévre 1 ft-ért. Ujjonnan belépő előfizetőinknek kívánatra ingyen megküldjük a folyó regény megjelent folytatásait.

A nagy háboru története és nagyarányu méltatása egyenesen szentkezelt (lesz) előfizetőink kedvezményes áron kapják a Divatszólót, a ház asszonyának kedves olvasmányát: negyedévre 1 ft-ért. Ujjonnan belépő előfizetőinknek kívánatra ingyen megküldjük a folyó regény megjelent folytatásait.

A nagy háboru története és nagyarányu méltatása egyenesen szentkezelt (lesz) előfizetőink kedvezményes áron kapják a Divatszólót, a ház asszonyának kedves olvasmányát: negyedévre 1 ft-ért. Ujjonnan belépő előfizetőinknek kívánatra ingyen megküldjük a folyó regény megjelent folytatásait.

A nagy háboru története és nagyarányu méltatása egyenesen szentkezelt (lesz) előfizetőink kedvezményes áron kapják a Divatszólót, a ház asszonyának kedves olvasmányát: negyedévre 1 ft-ért. Ujjonnan belépő előfizetőinknek kívánatra ingyen megküldjük a folyó regény megjelent folytatásait.

A nagy háboru története és nagyarányu méltatása egyenesen szentkezelt (lesz) előfizetőink kedvezményes áron kapják a Divatszólót, a ház asszonyának kedves olvasmányát: negyedévre 1 ft-ért. Ujjonnan belépő előfizetőinknek kívánatra ingyen megküldjük a folyó regény megjelent folytatásait.

A nagy háboru története és nagyarányu méltatása egyenesen szentkezelt (lesz) előfizetőink kedvezményes áron kapják a Divatszólót, a ház asszonyának kedves olvasmányát: negyedévre 1 ft-ért. Ujjonnan belépő előfizetőinknek kívánatra ingyen megküldjük a folyó regény megjelent folytatásait.

A nagy háboru története és nagyarányu méltatása egyenesen szentkezelt (lesz) előfizetőink kedvezményes áron kapják a Divatszólót, a ház asszonyának kedves olvasmányát: negyedévre 1 ft-ért. Ujjonnan belépő előfizetőinknek kívánatra ingyen megküldjük a folyó regény megjelent folytatásait.

Előfizetési árak:

Table with subscription rates: Egy hónapra... 1 ft 80 kr. Negyedévre... 5 " " Félévre... 10 " "

Az Egyetértés kiadóhivatala IV., Vármege-utca 11.

Széljegyzetek a budgetvitához.

(é.) A költségvetés most folyamatban levő általános vitájának kétségkívül megvan a jellegzetes vonása, hogy az egyes szónokok — és pedig úgy ellenzék, mint a kormány-párt részéről — túlyomában közgazdasági kérdések tárgyalásával foglalkoznak.

Ez önmagában véve öröndetes jelenség, mert kétségkívül a közgazdasági kérdések iránti érdeklődés emelkedését jelenti, amire ugyancsak nagy szükségünk volna. Sajnos azonban, hogy a közgazdasági tárgyu felszólalások irányáról és színvonaláról kevés jót lehet csak mondanunk.

Soha nagyobb horderejű, nagyobb jelentőségű közgazdasági kérdések nem állottak az aktualitás előterében, mint most. Ott fekszen a Ház asztalán a kiegyezési javaslatok, megbízottaink a külföldön most tárgyalják a Német- és Olaszországgal kötendő kereskedelmi szerződéseket, alig pár hete tételt közzé Hieronymi iparfejlesztési memorandum: mind ezek az óriási jelentőségű és kiválóan aktuális tárgyak feltűnően kevéssé inspirálják a képviselő urakat beható tanulmányokon alapuló, komoly felszólalásokra.

A vámkérdés, amennyiben anyagául szolgált a képviselőházi tárgyalásoknak, csak közjogi vonatkozásaiban, az 1899: XXX. törvények értelmezése kapcsán került szóba, holott az ország közveleménye ma, amikor az önálló vámtarület kérdése egy új párt alakulásának is kiinduló pontjául szolgál, igazan nagy érdeklődéssel nézné a közönség és külön vámtarület mellett szóló gazdasági argumentumok fölvonulását. Erre nagy szükség is volna, mert az ország végre is ráun már a jelszavaknak folytonos hangoztatására és a hét ellentétes tábor közgazdasági érveinek összeállításából szeretné a két tábor erőviszonyait és az ország való érdekeit megállapítani.

Amint azonban a vita irányzatát némileg elhibáztattak tartjuk, azoképen az elhangzott beszédek színvonala sem emelkedett túlságosan magasra. E részben nem akarunk részletes adatok közlésére bocsátkozni, ami esetleg a személyeskedés látszatát kelthetné, ezért csak példaképen a pénteki ülés két nagy közgazdasági szónoklatából, Udvary Ferenc néppárti és Dobieczyński Sándor kormánypárti képviselő beszédeiből mutatunk be egyes szemelvényeket.

Udvary képviselő ur főként hitelintézeti politikával foglalkozott. Sorra vette néhány pénzintézetünket és ezeket, illetve ezek működését kísérte kritikájával, amely minden példát, csak nem alapos és nem jogos. Így például igen hosszasan tárgyalta a magyar agrár- és járadékbank történetét, célját, hivatását stb., majd felolvasván a bank alapszabályainak egy pontját, ezt a következő reflexióval kísérte: „... a telepítési hitel megoldását célzó kérdés ebben az intéz-

lyen tesofolták a lámpást, mert a petróleum nagyon drága és spórolni kell. Csak pár ablak mutatja, hogy ott még ébren vannak. Fülledt augusztusi este volt. Az iróasztalnál ültem s valami régi könyvből olvastam régi történeteket. S úgy tetszett, hogy a kopott, fakó levelű könyv emberei egy percze megelévedtek: a lámpa rőt fényben alakok tüntek föl, suhanó árnyak, csodálkozó, különös arczok.

Egyeszerre hangokat hallottam a szomszéd szobából. Visszafojtott, eleskülo hangokat. A feketeruhás asszony lakott ott, meg az ura. Hallgaltam. Csak egy vekony fal választott el bennünket s egy ajtó, ami be volt csukva mindig. A gyenge, zokogó hangok áthajtak a falon: valaki sír. A feketeruhás asszony.

Odakün az utca csendes volt. A nyitott ablakon csak olykor halatszott be kocsizörgés, nehéz patájú lovak trappolása, egy fűtő, vagy rossz lányok vihogása. Ujra csend lett s az ajtóhoz lopódtam, kíváncsian. A padló ropogott: valaki fel- és aljárt a másik szobában, izgatott lépésekkel. Aztán megállt. Most a szobaasszonyom hangját hallottam s szinte éreztem, hogy reszelt:

— Tamás, már megint elmegy? Rövid, daczos válasz jött rá: — El. — Megint veszteti fog!... — A magamét vesztet! Az asszony gyorsan, hevesen mondta a szavakat: — Láska, Tamás, én már rég nem törődöm, hogy maga mit csinál. Nem kérdezgetem: hol volt? Merre járt? Szobákkal begyűződöm, Varrok, csakhogy meglegyen a hajlekunk. Lyukas cipőben kell járnom, csakhogy teljen a keserves garasokból meg leg veszre, széne, anny mindenre... Bujok az emberek elől. Olyan ez a szoba, mint a kriptá. Szeretnék elfutni, ha valaki ismerős lát. Érzem, hogy sajnálnak. Elfordulnak, s látom a pillantásukból, a tartásukon, hogy megvetnek. Ilyenkor magára gondolok, Tamás. Magára, s ez fejembe kergeti a vért... Szeretnék kiáltani, hogy meghallja mindenki, az egész világ: miért kell ennek így lenni? Miért, Tamás?...

EGYETÉRTÉS

„A kereskedelmi miniszter ur az iparfejlesztésről úgy nagy és igen értékes emlékiratot terjesztett elő. Ezt a nagy művet azonban ázletszerűleg nem lehet megvalósítani, csak hosszú évek szívós munkássága és erőlyes vezetés biztosíthatja a sikert. Reméljük, hogy mind a kettő meglesz és így biztosítva lesz az áldásos siker.“

Pályadiatj menének kútni arra, vajjon akad-e egy ember, aki meg tudná mondani ez után az eszmefuttatás után, hogy miért tartja a debreczeni képviselő nagynak és igen értékesnek az emlékiratot, mit ért az alatt, hogy azt a nagy művet nem lehet üzletszerűleg megvalósítani, miért hiszi, hogy ezt valaki üzletszerűleg akarná megvalósítani, miért gondolja, hogy épen itt fogja a szívós munkásság és erőlyes vezetés a sikert biztosíthatni, honnan meríti reményét, hogy „mind a kettő meglesz“, végül pedig, hogy hiszi-e, hogy az ilyen közhelyek elpuffogatásával bárki csak távolról is előmozdíthatja az „áldásos sikert.“ Azt tartjuk, hogy egyik legnagyobb városunk képviselője, aki még hozzá mint üzletvezető éveken át irányította egy ország-rész közlekedési politikáját, kellene, hogy valamivel pozitívabb eszmékkel járuljon hozzá egy ily nagyfontosságú kérdés tisztázásához — vagy pedig ne szóljon hozzá.

Azaz bocsánat, később visszatér a dologra és u gyakorlati irányítást is akar adni az iparfejlesztési politikának. Ellenzi ugyanis a nagypárt fejlesztését, mert „nagybott keretű és gyorsabban ható eszközre kell találni.“ Ezt természetesen rögtön meg is találja — a házi párt fejlesztésében, „mert a házi párt révén gyorsan és sok ember kap keyeret, míg ellenben a nagypárt révén csak kevés és hosszú idő telte után.“

Dobieczyt tehát azért pártolja a nagypárt szemban a házi párt, mert ez több munkásnak ad keyeret amannál. Meglepi felfedezé! A Hieronymi emlékirata, ez a „nagy és igen értékes munka“ ezt másképp tudja. Ez az emlékirat ugyanis így kezd meg a gyáripártól szóló fejezetet: „Az ipari termelés három ágazata közül (tudniillik házi ipar, kézmű ipar és gyáripár) kétségkívül legfontosabb a gyáripár, mert legtöbb munkaeort foglalkoztat...“

Hát már most kinek higgyünk? Dobieczyknek, vagy az általa feldicsért emlékiratnak? Már csak mi is megmaradunk az emlékirat álláspontján, mert — sit venia verbo — pyramidális képtelenségnek tartanók, ha a kormány azért ejtne el a nagypárt és fejlesztése a házi párt, mert emez több munkást képest eltartani.

Ezzel be is fejezhetjük szemelvényeink sorozatát. Tavol állott tőlünk minden személyes momentum, csak azért kellett egy bizonyos ulyes meghatározott beszédeit tenni szemelvényeink forrásáivá, mert a vita színvonaláról bevezetőleg ejtett elitélo kritikánk nem akartuk általánosítani, hanem példák kapcsán óhajtottuk kézzel fghatóvá tenni. Talán sikerült igazolnunk, hogy ilyen kérdésekről ily kevés alapszaggal nem volna szabad tárgyalni. Czelünk mindössze ez volt.

„A kereskedelmi miniszter ur az iparfejlesztésről úgy nagy és igen értékes emlékiratot terjesztett elő. Ezt a nagy művet azonban ázletszerűleg nem lehet megvalósítani, csak hosszú évek szívós munkássága és erőlyes vezetés biztosíthatja a sikert. Reméljük, hogy mind a kettő meglesz és így biztosítva lesz az áldásos siker.“

Pályadiatj menének kútni arra, vajjon akad-e egy ember, aki meg tudná mondani ez után az eszmefuttatás után, hogy miért tartja a debreczeni képviselő nagynak és igen értékesnek az emlékiratot, mit ért az alatt, hogy azt a nagy művet nem lehet üzletszerűleg megvalósítani, miért hiszi, hogy ezt valaki üzletszerűleg akarná megvalósítani, miért gondolja, hogy épen itt fogja a szívós munkásság és erőlyes vezetés a sikert biztosíthatni, honnan meríti reményét, hogy „mind a kettő meglesz“, végül pedig, hogy hiszi-e, hogy az ilyen közhelyek elpuffogatásával bárki csak távolról is előmozdíthatja az „áldásos sikert.“ Azt tartjuk, hogy egyik legnagyobb városunk képviselője, aki még hozzá mint üzletvezető éveken át irányította egy ország-rész közlekedési politikáját, kellene, hogy valamivel pozitívabb eszmékkel járuljon hozzá egy ily nagyfontosságú kérdés tisztázásához — vagy pedig ne szóljon hozzá.

Azaz bocsánat, később visszatér a dologra és u gyakorlati irányítást is akar adni az iparfejlesztési politikának. Ellenzi ugyanis a nagypárt fejlesztését, mert „nagybott keretű és gyorsabban ható eszközre kell találni.“ Ezt természetesen rögtön meg is találja — a házi párt fejlesztésében, „mert a házi párt révén gyorsan és sok ember kap keyeret, míg ellenben a nagypárt révén csak kevés és hosszú idő telte után.“

Dobieczyt tehát azért pártolja a nagypárt szemban a házi párt, mert ez több munkásnak ad keyeret amannál. Meglepi felfedezé! A Hieronymi emlékirata, ez a „nagy és igen értékes munka“ ezt másképp tudja. Ez az emlékirat ugyanis így kezd meg a gyáripártól szóló fejezetet: „Az ipari termelés három ágazata közül (tudniillik házi ipar, kézmű ipar és gyáripár) kétségkívül legfontosabb a gyáripár, mert legtöbb munkaeort foglalkoztat...“

Hát már most kinek higgyünk? Dobieczyknek, vagy az általa feldicsért emlékiratnak? Már csak mi is megmaradunk az emlékirat álláspontján, mert — sit venia verbo — pyramidális képtelenségnek tartanók, ha a kormány azért ejtne el a nagypárt és fejlesztése a házi párt, mert emez több munkást képest eltartani.

Ezzel be is fejezhetjük szemelvényeink sorozatát. Tavol állott tőlünk minden személyes momentum, csak azért kellett egy bizonyos ulyes meghatározott beszédeit tenni szemelvényeink forrásáivá, mert a vita színvonaláról bevezetőleg ejtett elitélo kritikánk nem akartuk általánosítani, hanem példák kapcsán óhajtottuk kézzel fghatóvá tenni. Talán sikerült igazolnunk, hogy ilyen kérdésekről ily kevés alapszaggal nem volna szabad tárgyalni. Czelünk mindössze ez volt.

TANÜGY.

Egyetemes tanítógyűlés. Irta: Dr. Bokor József.

A magyarországi tanítók egyetemes gyűlése, számszerint a hatodik, holnap kezdődik. Tanácskozásainak két főtárgya van: A népoktatási törvény revíziója és a tanítói nyugdíjtörvény módosítása. Ezen kívül több mellék tárgyat, jobbra pedagógiai természetűeket, is fölvetett programjába. Tanítóink ugyanis nemcsak az aktuális ügyek elintézéséhez, hol tudniillik börtölről van szó, kívánnak hozzászólni, de tanulni is akarnak. E végből szívesen meghallgatják a közgyűlési és rajzoktatás, a közegészség és gyermektanulmányozás mód-szerének modern kérdéseit, melyekre ismert szakértőket nyertek meg előadókul.

Lesznek szakosztályi ülések is, nevezetesen a kisdölvöke, a szerelvényi nevelőké, a tanítóképzőké, melyeken elyek és alkalmazásuk kerülnek szőnyegre. Sőt a pedagógia inyenzei is kapnak táplálékot dr. Gööz József új tanításmódjában. Egy szóval az egyetemes gyűlés tervezete jól van előkészítve, teljesen a kor színvonalán áll. Alkalmat nyújt a népiskola minden fontos és aktuális kérdéseivel megíbrakozásra, a közvetlen jövő vezetészmének megértésére s arra való férfiak kútnihetésére, kikben nemcsak a tanítóság találhatja meg vezetőit, hanem a közoktatási kormány is megbízható támaszait.

Eppen ebben van az egyetemes tanítógyűléseknek a jelentősége. A legszélesebb alapon, Magyarországi harmincezer tanítójának önkéntes s testületileg külön-külön is szervezett tagjai adják be szavazataikat ügyeikben, melyek ugyancsak a mi ügyünk is, mert az egész ország népességé. Az egyetemes tanítógyűlés ilyen jelentőségét erebilit az a körülmény, hogy nevezetesen néha támaszkodik. A megelőző öt egyetemes gyűlés tapasztalatai annak a holnap megnülő hatodik gyűlés rendelkezésére. Ezek a tapasztalatok meg vannak írva azokban a terjedelmes munkálataokban, melyeket az egyetemes gyűlések 1870 óta kiadtak. Jegyzőkönyvek, naplók adnak számot az időnként tartott gyűlésekről. Ezek a gazdag kiadványok beszélő tanúi a magyarországi tanítóság érdeklődésének a magyar liberális közmevelődés iránt, s megmagyarázó annak a hullámnak, mely a viszonyok kedvező vagy kedvezőtlen hatása alatt közoktatási törvényeinkben tükröződik. Mert ahány népisoklat tárgyazó törvényünk van, mindannyian eszméi ezeken az egyetemes gyűléseken érlelődtek meg. Ha politikáink és államferünk jobban hallgattak volna az egyetemes tanítógyűléseken határozott kifejezést nyert követelményekre, mint tényleg tettek, vagy mondjuk széledebben: tehették, ma a magyar nyelv tanításának ügye rendezve volna. s a tanítóképző intézetek kérdése, a tanítóképzés államosításával rég megoldást nyert volna. Ezeket a példákat csak azért említem, mert az új törvényjavaslathan sarkalatos jelentőségekre emelkedtek.

Van azonban az egyetemes tanítógyűléseknek más jelentősége is. Belele fakadtak, a házi kultúra legújabb, s úgy látszik legtermékenyebb talajából azok a törekvések, melyek a tanítók ügyét valamennyi közoktatási intézetben egységessé tennék, hogy az iskolákat, s tanítóikat elválasztó kina falak leomoljanak, s mindegyiket a közös megnevelés szelleme hassa át. Ez a törekvés látszott diadalt ülni az ezredévi kiállással kapcsolatban tartott második országos és egyetemes tanügyi kongresszuson. Ezt a kongresszust, valamint az

A nevelőnő.

Irta: HAMILTON AIDÉ.

— Ebben teljesen igazad is van. Én is öszinten sajnálom, ha a jó Corcle nem volna mindig veled.

— Frickey egyelőre teljesen jól beszél a francia nyelvet — aztán pedig, már talán en se leszek hosszú ideig senkinek a terhére. A legfőbb mégis csak az, hogy gyermekek az igaznak és a jonak a szeretettel megtanuljan, akkor aztán nem fogok aggodni a jövője felett.

— Miss Treachel is beszélt veled az öreg Corcle kibocsátása felől? — Nem beszélt, oh ehhez ő sokkal okosabb! Inkább csak az uramat szerzi meg a szószólóul. Nem is gondolod, hogy George mily okos-an találta ki előttem egy francia bonn őszes előnyeit. Nem különös, hogy mi ketten az urammal mennyire kieserültük a szerepeinket? George, aki a gyermek nevelésével eddig nem igen törődött, most órákat ad nekem az idegen nyelvek elsajátításának előnyeiről?...

— Mulo szeszely csak tőle — mondta Geoffrey lassan, miáltal fontosabb dolgokra gondolt, mint az idegen nyelvek megtanulására. El fog az mulni, csak hadd az akaratára, hiszen be kell látnia és észre kell tennie, hogy mennyire helytelen ez a gondolkodásmód! Ellenben ha ellenkezni próbálsz... — Csak nem gondolod Geoffrey, hogy az öreg dada ügyében engedékeny leszek? — Nem, másra gondoltam. Azt hiszem, hogy George erre az ügyre nem tért többé vissza.

Geoffreynek igaza volt. Néhány nap mulva Georgenak alkalma lett volna, hogy a nevelőnő iránt táplált tulságos rokonszenvéből kigyógyuljon. November elején történt. Az idő rendkívül meleg, napugaras volt, bár éjjelente már fagyott és az északi szél már lerázta az aranyárgátra hervadt leveleket. Két nap mulva szándékoztak Grandvillek Londonba utazni. Ugy volt, hogy egy éjszákát ott töltenek, aztán egyenesen Párisba mennek. A podgyász nagy részét már el-

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

AKI... eladni...

Az Egyetértés tárcaja.

A feketeruhás asszony. — Az Egyetértés eredeti tárcaja. — Irta: Dömötör István.

Átvette a foglalt s esontos keze Kíső reszketelt, mikor megolvasta a forintokat. Aztán ennyit mondott meg: — Tudja, nálam jó dolga lesz. Nem zavarja senki. Nálam mindig ilyen jogász urak laknak. Gyerek nincs a háznál. Dolgozhat, tanulhat nyugodtan. A férfiem is alig van itthon. Órákat ad. A férjem zongoramester... Beköltöztem.

A háromemeletes berkaszármában csupa szürke, kispézü ember lakott. Nappal csendes volt ez a ház: álmosnak látszott. Ilyenkor mindenki dologban járt. De este, — meleg és lágyasztó nyári este — megelénkült az udvar. Lármás lett. Kiálltak a folyosókra a fardát emberek és beszéltek, pletykáltak napi dolgokról, egyforma életük apró eseményeiről.

helyüket, ezek főleg a kongresszus feladatait...

számlaköltségei... az előző évről...

számlaköltségei... az előző évről...

számlaköltségei... az előző évről...

számlaköltségei... az előző évről...

számlaköltségei... az előző évről...

számlaköltségei... az előző évről...

leg lakbért állapítson meg. Minden este nem...

Megíreseedett jegyzői állások.

Petromány községben segédjegyzői állás. Fizetése 1000 korona.

A rovarszerkesztő üzenetei.

U. J. jegyző. Nem szenved semmi kétség, hogy a községi előjárás...

Hódmezővásárhely. A III. osztályú kereseti adó legnagyobb része nem bír pozitív alappal...

Üzleti heti szemle.

Gabonauzlet. Az időjárás a lefolyt hét folyamán nagyjából meleg és száraz volt.

senk egyelőre. Az új rozsbi beérkezé minták, nagyjából...

A külföldi piacok üzletmenetét illetően, tovább is csak mérsékelt a forgalom...

Buza az egész héten át elég bőven volt kintlva és mellett a vételkedv azonban tartósan gyenge maradt...

Rozs az egész hét folyamán teljesen el volt hanyagolva és állandóan langyos volt.

Árpa (takarmány- és hántolási célokra) ugyancsak 10 fillérrel olcsóbb.

gyengült. Az árak a múlt héthez viszonyítva alig változtak...

Tengeri és héten élénkebben volt forgalomban. A Dunán felfelé való elszállításra...

Repezoelaj és repezopogácsa. Repezoelajban a lefolyt héten csendes üzletmenet mellett jelentősen...

Nyerésbörök. (Ifj. Leitersdorfer Lipót jelentése.) Az e hét 7-én megtartott nyersbörzsa...

Sziva, szivai és zsír. (Márkó Albert terménykereskedő közli tudósítása.) Sziva. A szivatermes...

fejlődött és ezekben a nagyobb mérvű forgalom volt, különösen nehéz szállományban...

Repezoelaj és repezopogácsa. Repezoelajban a lefolyt héten csendes üzletmenet mellett jelentősen...

Nyerésbörök. (Ifj. Leitersdorfer Lipót jelentése.) Az e hét 7-én megtartott nyersbörzsa...

Sziva, szivai és zsír. (Márkó Albert terménykereskedő közli tudósítása.) Sziva. A szivatermes...

Sziva, szivai és zsír. (Márkó Albert terménykereskedő közli tudósítása.) Sziva. A szivatermes...

Denarait szesz. (Kalmár Sándor közli tudósítása.) A tengeri árak csökkenése következtében denarait szesz sűrűségeben...

Széna, szalma, takarmány. (Fuchs József nyersbörzsa tudósítása.) A helvasoni szénaból s szalmából jobb behozatal...

Aványkenőolajok. A Kőolajminőséggyár- részvénytársaság orosz nyersanyagból finomított kenőanyagait...

Petroleum. A Kőolajminőséggyár-részvénytársaság gyártmányait...

Sertésüzlet. (Az első magyar sertés hírlal részvénytársaság tudósítása.) Nagyjából szűkös volt az üzlet...

München. Grand Prix. vilákiállítás Páris 1900. Kwidza Ferencz János. cs. és kir. osztr. magyar, román kir. és bolgár fejed. udv. szállító, ker. győgszerész...

Kakuk István. Orthopéd mű-cépező mester. Budapest, VIII. Német-utca 36.

Olvassa el mindenki. a ki valamely nemi betegségben szenved. Dr. Garai Antal országos hírv. szakorvos könyvét, a Népszerű Utmutatót...

Hegedűt, Zongorát, Czimbalmot, Harmonikát, Harmoniumot. STERNBERG ÁRMIN és Testv. cs. és kir. udv. hangszergyárban kaphat...

Az ANKER. Etet- és Járadék-Biztosító Társaság. Magyarország. Bpest, VI., Deák-tér 6. (ANKER-UDVAR vezérképviselet.)

Az ATHENAEUM r.-t. kiadásában most jelent meg: KOSSUTH LAJOS IRATAI-NAK tízedik kötete.

Titkos betegségek. Dr. Kajdacsy. gyógyítására legjobban ajánlható 26 éven át szerzett kórházi és magánorvosi tapasztalat alapján.

Értesítés. Felhívjuk az érdeklődők figyelmét az Egyetértés ez évi június 24-iki számában megjelent s. a. és kir. 12. hadtest hadbiztosága által kibocsátott Bérleti hirdetményre...

MAGYARON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGISMERTEBB HIRNEVŰ ORÁZULETE. Dr. Bräusweller János. ORÁK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓÁLLÁSSAL RÉSZLETFIZETÉSRE.

